

Veilig verder

Integraal veiligheidsbeleid
gemeente Steenbergen 2012-2016

*in concept opgesteld door burgemeester en
wethouders op 24 april 2012 (BM 1200727)
en
vastgesteld bij raadsbesluit van 31 mei 2012*

Inhoudsopgave

	Blz.
Voorwoord	5
Leeswijzer	6
Deel 1	
Vooraf	7
Hoofdstuk 1 Kader	9
1.1 Inleiding	9
1.2 Beleidskader	9
1.3 Startnotitie	10
1.4 Integrale Veiligheid	10
1.5 Integraal Veiligheidsbeleid 2007-2010	13
Hoofdstuk 2 Visie, Missie en uitgangspunten	15
2.1 Visie	15
2.2 Missie	15
2.2.1 Strategische doelstellingen	15
2.2.2 Uitgangspunten	15
2.3 Veiligheidsvelden en ambities	16
2.4 Partners in veiligheid	18
2.5 Flankerende beleidsprocessen	18
Hoofdstuk 3 Organisatorische borging	23
3.1 Politiek- bestuurlijke inbedding	23
3.2 Ambtelijke organisatie	23
3.3 Strategisch, tactisch en operationeel overleg	24
3.4 Veiligheid als facetbeleid	24
3.5 Plan-do-check-act-cyclus	25
3.6 Communicatie	26
3.7 Financiële consequenties	26

Hoofdstuk 4 Veiligheidsanalyse 27

4.1	Veilige woon- en leefomgeving	28
	Ad 1 Overlast	28
	Ad 2 Gewelddelicten	29
	Ad 3 Vermogensdelicten	31
	Ad 4 Onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast criminaliteit	32
	Ad 5 Kwaliteit woonomgeving/tegengaan verloedering	33
4.2	Bedrijvigheid en veiligheid	35
	Ad 1 Winkelgebieden	36
	Ad 2 Bedrijventerreinen	36
	Ad 3 Veilig uitgaan	36
	Ad 4 Veilig recreëren	37
	Ad 5 Evenementen en veiligheid	38
4.3	Jeugd en veiligheid	39
	Ad 1 Individuele verdachten, veel- en meerplegers	40
	Ad 2 Overlastgevende jeugdgroepen	40
	De Beke-indeling	40
	Ad 3 Alcohol- en drugsgebruik	43
	Ad 4 Vernielingen/vandalisme	44
	Ad 5 Veilige school	44
	Ad 6 12-minners	44
4.4	Fysieke Veiligheid	45
	Ad 1 Verkeersveiligheid	46
	Ad 2 Brandveiligheid	47
	Ad 3 Risico- en crisisbeheersing; preparatie en repressie	47
4.5	Integriteit en veiligheid	48
	Ad 1 Polarisatie en radicalisering	48
	Ad 2 Terrorisme	49
	Ad 3 Organisatiecriminaliteit	49
	Ad 4 Georganiseerde criminaliteit	49
	Ad 5 Integriteit van het lokaal bestuur en ambtelijke organisatie	50

Hoofdstuk 5 Prioriteiten 51

Bijlage 1 Lijst van afkortingen	53
Bijlage 2 Samenstelling Werkgroep Kernbeleid Veiligheid	54

Veilig verder

Integraal veiligheidsbeleid gemeente Steenbergen 2012-2016

Deel I Kadernota

Voorwoord

De kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 van de gemeente Steenbergen is getiteld 'Veilig verder'. Deze nota die nu voor u ligt geeft inzicht in de veiligheidsaanpak van onze gemeente, maar geeft ook de ambities, keuzes en prioriteiten aan. De nota is een vervolg op de startnotitie Integratie Veiligheid die de raad in 2010 heeft vastgesteld. Veel inwoners van Steenbergen hechten aan het behoud en waar nodig, het verhogen van de veiligheid. Veiligheid vraagt permanente aandacht. Dit ondanks het feit dat uit veiligheidsanalyses blijkt dat Steenbergen een veilige gemeente is. Maar we mogen en kunnen ons niet veroorloven achterover te leunen. Er zijn nog voldoende serieuze aandachtspunten, wensen en uitdagingen waar we de komende jaren aandacht aan willen en moeten besteden.

We staan in deze nota stil bij het handhaven en waar nodig verbeteren van de veiligheid in Steenbergen. We werken daarbij nauw (integraal) samen met onze veiligheidspartners: inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, instellingen en belangengroeperingen. De gemeente voert vooral de regie. Deze regierol kan worden samengevat volgens het vijf s-en model van Hupe en Krijn:

sturen: het geven van richting in het beleid

stimuleren en initiëren: het nemen van politiek-bestuurlijk initiatief;

situëren: het hebben van kennis van het beleidsterrein en netwerken;

steun creëren: het op open en transparante wijze betrekken van partijen;

structureren: het vormen, onderhouden en inrichten van de organisatorische ondersteuning;

Met de eerste s geven we met deze nota de richting aan, oftewel geven we sturing aan het handhaven en waar nodig verhogen van het veiligheidsniveau binnen de gemeente Steenbergen.

De tweede s, het stimuleren en initiëren, heeft betrekking op het initiëren en actief opstellen van de lokale overheid naar andere partijen toe. Dit heeft de gemeente al opgepakt. We moeten hier in de toekomst aan blijven werken. Het situëren, de derde s, brengen we ook al in praktijk. Met veiligheidsanalyses en kennis van trends houden we onze kennis niet alleen op peil, maar breiden die tevens uit. Met het kennen van onze gedifferentieerde netwerken, met hun zwakke en sterke punten, kan de potentie van onze partners ten volle benut worden. Steun creëren, de vierde s, vindt ook al plaats. In diverse projecten zoeken wij continu naar de juiste partners. Daarnaast zorgen we ervoor dat ze een actieve bijdrage leveren aan het behouden of waar nodig verbeteren van de veiligheid. In deze nota maken we duidelijk met wie we samenwerken en hoe we met hen samenwerken. Tot slot geven we met de vijfde s, het structureren, vorm aan de spelregels die horen bij het werken in regie. Door inzicht in taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en door organisatorische ondersteuning zorgen we voor de inrichting en continuïteit van de aanpak.

Als burgemeester zal ik me volledig inzetten voor uw veiligheid. Ik heb er alle vertrouwen in dat door onze gezamenlijke inspanningen Steenbergen veilig is en veilig blijft!

Jan Hoogendoorn,
burgemeester van Steenbergen,

Leeswijzer: Het Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 'Veilig verder' bestaat uit twee delen

Deel I, Kadernota 2012-2016

De kadernota 2012-2016 bevat, naast een inleidend hoofdstuk, onze visie, missie, doelstellingen, ambities en prioriteiten op het gebied van integrale veiligheid. De nota gaat in op de organisatorische borging van de veiligheidsprojecten/-activiteiten, de veiligheidsthema's en -prioriteiten, evenals de definitie en afbakening van integrale veiligheid. De kadernota heeft betrekking op de periode 2012-2016 en overlapt dus twee bestuursperiodes; de huidige periode die loopt vanaf 2010 tot aan 2014 en de bestuursperiode die dat jaar zal beginnen en tot 2016 zal doorlopen. De kadernota wordt door de raad vastgesteld.

In het eerste inleidende hoofdstuk van de kadernota wordt duidelijk gemaakt wat Integraal Veiligheidsbeleid precies inhoudt, wordt het kader geschetst op basis waarvan deze nota ontwikkeld is en wordt aangegeven hoe de nota tot stand is gekomen en welke vervolgstappen gezet worden.

Hoofdstuk 2 geeft onze strategische uitgangspunten en doelstellingen weer. Hiermee verwoorden wij onze visie en missie op de beleidsvoering voor de komende jaren.

In hoofdstuk 3 wordt de politiek-bestuurlijke inbedding van het integrale veiligheidsbeleid behandeld, alsmede bestaande overlegvormen, de cyclus van het integraal veiligheidsbeleid, de communicatiestrategie en de financiële consequenties.

De uitgangssituatie van het beleid wordt in hoofdstuk 4 beschreven: na een veiligheidsanalyse per veiligheidsveld wordt duidelijk wat de grootste veiligheidsproblemen zijn, welke aanpak er is en waar de aandachtspunten zitten. Duidelijkheid op deze punten is nodig zodat het beleid effectief en op maat van onze gemeente kan zijn.

Deel II, Uitvoeringsprogramma 2012-2016

In het uitvoeringsprogramma 2012-2016 wordt het beleidsdeel vertaald in maatregelen en acties. Het bevat een overzicht van de projecten/activiteiten die als doel hebben het verhogen van de sociale en fysieke veiligheid in de gemeente Steenbergen.

Het uitvoeringsprogramma wordt gelijktijdig met de kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 (kortweg: IVB 2012-2016) aan de gemeenteraad voorgelegd. Hoewel uitvoeringsdocumenten in principe niet door de kaderstellende gemeenteraad vastgesteld behoeven te worden, is er in dit geval, vanwege de samenhang, voor gekozen om het uitvoeringsprogramma toch door de raad te laten vaststellen. Het Uitvoeringsprogramma 2012-2016 wordt in een jaarlijks integraal actieplan verder geconcretiseerd. Dit wordt door het college vastgesteld en ter kennis gebracht aan de gemeenteraad.

Deel I

Vooraf

Eén van de belangrijkste aandachtspunten op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau is veiligheid. Op het gebied van lokale veiligheid voert de gemeente de regie. Een essentiële 'daad van regie' is het vaststellen van een integrale veiligheidsnota met daarin strategische doelstellingen. Het lokaal veiligheidsbeleid is momenteel nog geen wettelijke taak en de regievoering hierop door de gemeente geschiedt niet op basis van een hiërarchische sturingsrelatie. Formeel is dat ook niet nodig. Toch is op dit moment een wetsvoorstel in voorbereiding dat de wettelijke basis regelt voor de gemeentelijke regierol op het terrein van de lokale veiligheid. Enerzijds door de gemeenteraad te verplichten om eens in de vier jaar een integraal veiligheidsplan op te stellen en anderzijds wordt een zorgplicht voor de burgemeester ingevoerd. De burgemeester dient toe te zien op de uitvoering van het veiligheidsplan. Dit wetsvoorstel wordt gezien als een versteviging van de huidige regierol. De behandeling van het wetsvoorstel is in oktober 2011 door de Tweede Kamer uitgesteld, vanwege de samenhang met het wetsvoorstel Politiewet 200X. In het voorbereidend onderzoek van de Tweede Kamer naar het wetsvoorstel Politiewet 2000X wordt door een aantal fracties nadrukkelijk een koppeling gelegd met het wetsvoorstel regierol. Het is nog onduidelijk wanneer het wetsvoorstel in de Tweede Kamer wordt besproken.

Het bereiken van een situatie waarin men 'vrij van gevaar' is, kan een utopie worden genoemd. Veiligheidsgaranties bestaan niet. We leven meer en meer in een complexe risicomaatschappij, waar bedreigingen en calamiteiten niet geheel zijn uit te sluiten. De maatschappij is veranderd van een sociaal verticaal geordende maatschappij naar een maatschappij waar (ogenschijnlijk) alles mag en kan, waar minder kaders zijn en waar verhoudingen zijn veranderd. De maatschappij is individueler ingesteld, informeler, intenser en sneller, meer internationaal en vooral complexer. Vragen vanuit die maatschappij kunnen mede onder druk van de informatisering en media, steeds minder met 'nee' worden afgedaan. De burger is minder meegaand geworden. Hiernaast is sprake van een aanzienlijke vergroving en verharding van maatschappelijke problemen. Er is een kleine harde kern overlastplegers en jonge criminelen die van kwaad tot erger gaat, niet geremd door school, ouders of sociale omgeving. De afgelopen jaren is het besef versterkt dat maatschappelijke problemen moeten worden aangepakt daar waar de problemen het sterkst worden gevoeld en het best worden gezien: op het lokale niveau. Een sociale consequentie is dat de roep om veiligheid aanzienlijk groter is geworden.

Met het ingaan van een nieuw millennium is ook een tijdperk ingetreden van nieuwe veiligheidsontwikkelingen; globale terreurdreiging, (griep)pandemieën, computercriminaliteit, buurtvaders, loverboys, radicalisering, comazuipen, cameratoezicht, zinloos geweld, e.a. Veiligheidsvraagstukken komen frequenter voor, worden zwaarder (beschouwd) en verdienen een integrale aanpak. Burgers, maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven en (lokale) overheid hebben ieder hun verantwoordelijkheid.

Hoofdstuk 1 Kader

Als aan burgers gevraagd wordt wat ze belangrijk vinden in het leven, noemen ze naast gezondheid vaak het onderwerp veiligheid. Veiligheid is één van de eerste levensbehoeften; iedereen wil een veilig huis, een veilige leefomgeving, een veilige werksituatie en een veilig land om in te leven.

In dit inleidende hoofdstuk passeren ten eerste enige beleidskaders op grond waarvan deze nota ontwikkeld is en waarin het belang van integrale veiligheid wordt benadrukt. Hierna wordt kort stilgestaan bij de Startnotitie Integraal Veiligheidsbeleid, waarvan de vaststelling door de raad in 2010 het startsein gaf voor de totstandkoming van de nota Integraal Veiligheidsbeleid. Verder wordt duidelijk gemaakt wat het begrip Integrale Veiligheid precies inhoudt en wordt ingegaan op belangrijke elementen van het integrale veiligheidsbeleid: de ketenaanpak, toezicht en handhaving en de zo belangrijke regierol van de gemeente. Het veiligheidsbeleid vanaf 2004 tot heden wordt kort beschreven in paragraaf 1.5. Het hoofdstuk wordt met een overzicht van de vervolgstappen.

1.1 Inleiding

De regering Rutte wil op tal van terreinen orde op zaken stellen en de balans tussen rechten en plichten herstellen. Naast kansen bieden betekent dat grenzen stellen en handhaven. Lik op stuk en vandalen laten betalen. Investeren in veiligheid. Veiligheid is een kerntaak van de overheid, aldus het regeerakkoord. Randvoorwaarde voor vrijheid en vertrouwen is een omgeving die niet onveilig is en waar geen gevoelens van onveiligheid heersen. Het moet veiliger worden op straten, in wijken en de openbare ruimte. Het daadkrachtig aanpakken van straatterreur, overlast, intimidatie, agressie, geweld en criminaliteit vraagt om een zichtbaar, gezaghebbend en doortastend optreden van politie en justitie. Overlast, agressie, geweld en criminaliteit worden directer en effectiever aangepakt.

In de kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 gaat het om de missie, de principes en de prioriteiten van veiligheid in de gemeente Steenbergen.

Deze kadernota is een groeidocument. De komende jaren wordt het aangevuld en verfijnd; de gemeente Steenbergen stelt elke vier jaar een kadernota Integraal Veiligheidsbeleid en een Uitvoeringsprogramma vast en jaarlijks een actieplan integraal veiligheidsbeleid. Laatstgenoemd actieplan wordt ook jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

1.2 Beleidskader

De ambitie van het Kabinet Rutte sluit aan bij de ambitie van de gemeente Steenbergen. Het coalitieakkoord ‘Verantwoord ontwikkelen en bezuinigen’ van 2010 maakt duidelijk dat het gevoel van veiligheid wordt bevorderd door meer zichtbaar toezicht en handhaving. De coalitiepartners willen zich in samenwerking met bewoners en ondernemers inzetten voor het in stand houden en verbeteren van voorzieningen en de leefbaarheid.

In het raadsprogramma 2010-2014 geeft ook de gemeenteraad aan het gevoel van veiligheid te willen bevorderen door meer zichtbaar toezicht en handhaving. Enerzijds door eigen gemeentelijke inzet op preventie, toezicht en handhaving, anderzijds door actiever te vragen om meer zichtbaar ‘blauw’ op straat. De eigen rol van de gemeente bestaat ook uit de aanpak van onveilige situaties en locaties en het naar de inwoners benadrukken, hoe zij hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen bij het verhogen van de veiligheid.

1.3 Startnotitie

Om de gemeenteraad in een vroeg stadium te betrekken bij de totstandkoming van een nieuw integraal veiligheidsbeleid is er in 2010 een startnotitie opgesteld, die de raad op 16 december 2010 heeft vastgesteld.

Deze startnotitie gaf het startsein voor de totstandkoming van een nieuwe nota integrale veiligheid en beschreef dat dit zou gebeuren door gebruik te maken van de methode 'Kernbeleid Veiligheid' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze methode zorgt er onder andere voor dat de juiste partners betrokken worden bij het proces.

De methode geeft verder een duidelijk overzicht van de te behandelen veiligheidsgebieden en thema's. Ook wordt het, door deze methode toe te passen, mogelijk om beleid onderling (omliggende gemeenten) te vergelijken (benchmarking).

1.4 Integrale Veiligheid

Definitie Integrale Veiligheid

Onder 'Integraal Veiligheidsbeleid' verstaan wij: 'op een systematische en samenhangende manier werken aan het behoud of de verbetering van de lokale veiligheid in al haar facetten, onder regie van de gemeente, uitgevoerd in een samenhangend geheel van maatregelen die zich richten op het voorkomen, beheersbaar maken en bestrijden van onveiligheid'.

Als aan burgers gevraagd wordt wat ze belangrijk vinden in het leven, noemen ze naast gezondheid vaak het onderwerp veiligheid. Veiligheid is één van de eerste levensbehoeften; iedereen wil een veilig huis, een veilige leefomgeving, een veilige werksituatie en een veilig land om in te leven. Veiligheid heeft echter iets vluchtigs; mensen voelen zich heel lang veilig totdat een incident zich voordoet waardoor het lijkt dat het gevoel van onveiligheid toeneemt.

Bij integrale veiligheid gaat het om sociale veiligheid (menselijk handelen als oorzaak van onveiligheid) en fysieke veiligheid (fysieke oorzaken van onveiligheid, zoals objecten en ruimten). Het verhogen van de sociale veiligheid betekent het verminderen van overlast en criminaliteit en het verhogen van de veiligheidsgevoelens van mensen. Het verbeteren van de fysieke veiligheid houdt in het verhogen van de brandveiligheid en verkeersveiligheid en het voorkómen en bestrijden van (natuur) rampen, de risico's van gevaarlijke stoffen en (griep) pandemieën.

Integraal wil ook zeggen dat het belang van veiligheid (tijdig) wordt ingebracht in keuzeprocessen binnen andere beleidsterreinen. Bijvoorbeeld bij een integrale aanpak van de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk wordt niet alleen rekening gehouden met het economische belang, maar ook met duurzaamheid en veiligheid. Daarbij gaat het om sociale veiligheid (bijvoorbeeld meer heterogene woningbouw waardoor het gedrag van mensen beïnvloed kan worden) en fysieke veiligheid (bijvoorbeeld brandrisico's verminderen). Integraal veiligheidsbeleid is bij uitstek een dynamisch en interactief proces dat nooit 'af' is: onder regie van de gemeente geven partijen gezamenlijk invulling aan de inhoud en de organisatie van het beleid. Het voeren van integraal veiligheidsbeleid vraagt voortdurend actie van vele actoren. Integraal veiligheidsbeleid is veeleer een manier van kijken, denken en werken van al degenen die hierbij direct of indirect betrokken zijn.

Ketenaanpak staat centraal

Goed veiligheidsbeleid kent twee belangrijke onderdelen, een inhoudelijk en een organisatorisch deel. Het inhoudelijke deel verwijst naar de noodzaak om balans te creëren tussen de vijf schakels binnen de veiligheidsketen, te weten proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Het onderscheid tussen deze verschillende fasen van de veiligheidsketen is van belang; in het algemeen geldt dat wanneer de inspanningen verder in de veiligheidsketen plaatsvinden, deze meer gericht zijn op de gevolgen dan op de oorzaken van het probleem. De veiligheidsketen bestaat zoals gezegd uit de volgende fasen:

Schema 1: Overzicht fasen veiligheidsketen

Schakel	Definitie	Voorbeeld
<i>Proactie</i>	Het structureel voorkomen van onveiligheid	Door bij het ontwerpen en aanleggen van een nieuwe woonwijk al rekening te houden met de buitenruimte voor (opgroeïende) jeugd om latere overlast voor te zijn
<i>Preventie</i>	Het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en bepreken van de gevolgen daarvan (risicoreducerende maatregelen)	Het invoeren van buurtpreventie in een bepaalde wijk; het geven van diefstal- en inbraakpreventieadviezen; het geven van preventieve voorlichtingslessen over alcohol en drugs op scholen
<i>Preparatie</i>	De daadwerkelijke voorbereiding op de bestrijding van mogelijke aantasting van veiligheid	Het opstellen van een integraal veiligheidsplan; het uitvoeren van projecten ter vermindering van overlast; het opstellen en beoefenen crisisbeheersingsplannen
<i>Repressie</i>	De bestrijding van onveiligheid en de hulpverlening in actuele noodsituaties	Het optreden van de politie in geval van openbare orde problemen; het arresteren van een verdachte of het blussen van een brand
<i>Nazorg</i>	Alles wat nodig is om zo snel mogelijk terug te keren naar 'normale' verhoudingen	Hierbij is zowel aandacht voor opvang, begeleiding of herhuisvesting van slachtoffers, als voor opsporing, vervolging en/of begeleiding van daders; het geven van preventieadviezen na een woninginbraak

Het organisatorisch deel verwijst naar de onmogelijkheid van de overheid om het alleen te doen. Gedeelde verantwoordelijkheid tussen de publieke sector, de private sector en de burgers zelf is noodzakelijk voor een goed integraal veiligheidsbeleid. Deze nota legt beide onderdelen vast en biedt daarmee overzicht en houvast voor alle betrokkenen. Ook maakt het mogelijk om de voortgang te bewaken en te evalueren.

Integrale veiligheid in de gemeente Steenbergem betekent dus samen werken aan de verbetering van de lokale veiligheid met een samenhangend pakket van activiteiten of maatregelen. Balans tussen de activiteiten die ketenbreed worden verricht is van cruciaal belang. Waar mogelijk moet onveiligheid worden voorkomen, maar wanneer zich onveilige situaties voordoen, moet adequaat optreden centraal staan.

Daarnaast is het essentieel dat er in iedere schakel een evaluatie plaatsvindt, zodat alle betrokken instanties binnen de keten daarvan kunnen leren. Politieoptreden bij overlast moet bijvoorbeeld ook leiden tot meer inzicht in de onderliggende problematiek, zodat hier in proactieve en/of preventieve zin iets mee kan worden gedaan. Aan het geschetste jeugdprobleem kunnen bijvoorbeeld opvoedkundige, criminologische en juridische kanten zitten, maar ook culturele of psychologische.

De gemeente Steenbergem streeft met dit veiligheidsbeleid naar een balans tussen het voorkómen van onveiligheid en het aanpakken van onveilige situaties. De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat repressief optreden (het primaire domein van politie en brandweer) en het functioneren van het strafrechtstelsel weliswaar een bepaald niveau van veiligheid kan garanderen, maar niet de oorzaken van onveiligheid kan wegnemen of veel voorkomende inbreuken op veiligheid kan tegengaan. Justitie, politie en ook de brandweer kunnen de maatschappelijke problemen niet oplossen, dat is de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur. De gemeente Steenbergem heeft dus vooral de taak om in de proactieve en preventieve sfeer de zaken goed op orde te hebben.

Regierol gemeente

Het zorg dragen voor een veilige omgeving is en blijft een kerntaak van de (lokale) overheid. Die specifieke bijdrage van de overheid is de laatste jaren, zoals eerder vermeld, veranderd van een regel- en handhavingsrol in een actieve, allesomvattende regierol op het gebied van veiligheid. Deze regierol vraagt om een nieuwe, minder hiërarchische, meer vraag- en probleemgestuurde aanpak.

Deze regierol dient ook voor een ieder duidelijk te zijn; vaagheid omtrent regie is funest voor een adequate eenduidige aanpak van veiligheidsvraagstukken. De gemeente is dus regisseur op het gebied van integrale veiligheid. Dit betekent dat de gemeente signalen oppikt, partners bij elkaar brengt en enthousiasmeert, het proces coördineert, afspraken en activiteiten inventariseert, op elkaar afstemt en bewaakt, en de effecten daarvan evalueert. Zoals gezegd is de samenwerking tussen de lokale overheid en burgers, instellingen en bedrijven hierbij van cruciaal belang.

Toeziht en Handhaving

Toeziht en Handhaving kunnen gezien worden als onderdeel van de repressiefase in de bovengenoemde ketenaanpak van veiligheid. 'Het einde van de gedoogcultuur' is een ontwikkeling die zich de laatste jaren heeft voltrokken: mede vanuit de rijksoverheid is een grote nadruk komen te liggen op het handhaven van de regels die we met elkaar hebben afgesproken. Al vanaf het eind van de jaren '90 wordt -mede als gevolg van het programma 'Handhaven op niveau'- gesproken over pragmatisch en integraal handhaven. Toch leert de ervaring dat een efficiënt en effectief stelsel van handhaving niet gemakkelijk te organiseren is.

De gemeenteraad heeft op 29 september 2011 het eerste deel van het handhavingsbeleid 2012-2016 vastgesteld. Op basis van het beleidsplan wordt handhaven in Steenbergen uniform en transparant geregeld. In het handhavingsbeleidsplan is bepaald wat er, volgens het gemeentebestuur, minimaal nodig is aan handhaving in de gemeente Steenbergen en aan de hand daarvan is de personele capaciteit berekend die daarvoor nodig is. Jaarlijks wordt dit eerste deel van het handhavingsbeleidsplan aangevuld met een tweede deel, het uitvoeringsprogramma. Sedert het laatste kwartaal van 2011 krijgt de efficiënte en effectieve invulling van integrale handhaving echt gestalte in onze gemeente.

1.5 Integraal Veiligheidsbeleid 2007-2010

Het Integraal Veiligheidsbeleidsplan 2007-2010 beperkte zich nog tot de terreinen van politie, openbaar ministerie en de gemeente. Het plan werd weliswaar ter kennis gebracht van de gemeenteraad maar nog vastgesteld door de lokale driehoek van politie, justitie en de burgemeester. Dat plan borduurde voort op de aanpak van de veiligheidsproblematiek in de jaren ervoor. Alhoewel onder de bevolking en in de politiek in 2007 veel aandacht bestond voor veiligheid, kon ook toen al opgemerkt worden dat Steenbergen mag worden gekenschetst als een relatief veilige gemeente. De problemen die er waren vroegen om een gezamenlijke aanpak van overheid en burgers. De driehoek gaf aan dat beide 'partijen' zich blijvend in zullen moeten zetten voor het behoud van die veilige woon- en leefomgeving. De gemeente nam daarbij ook toen al zo mogelijk het voortouw en voerde de regie.

Duidelijk is dat er de afgelopen jaren flinke stappen in de goede richting zijn gemaakt met de beoogde mate van integraliteit van het veiligheidsbeleid; dit geldt zowel voor de interne als de externe partners. Het is echter ook duidelijk dat de beoogde mate van het op een integrale wijze treffen van veiligheidsmaatregelen nog voor verbetering vatbaar is. Datzelfde geldt voor de coördinatie van en regie op de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Ten slotte kan worden geconcludeerd dat de organisatie, om op een gestructureerde wijze en met een volledige benutting van de ketenpartners veiligheidscasusïstieken op te pakken en tot een geslaagd eind te brengen, beter ingericht kan worden.

Hoofdstuk 2 Visie, Missie en uitgangspunten

Het effectief aanpakken van overlast en criminaliteit is de ruggengraat in de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid. Tegen deze achtergrond investeert de gemeente de komende jaren in zowel het voorkomen als het bestrijden van overlast en criminaliteit.

In dit hoofdstuk worden ten eerste de visie, missie, strategische uitgangspunten en doelstellingen van het integrale veiligheidsbeleid beschreven. Deze geven houvast, scheppen duidelijkheid en geven koers en vaart. Hierna worden de veiligheidsvelden, de thema's en de ambities beschreven. De vele partners in het integrale veiligheidsbeleid worden in paragraaf 2.4 benoemd, gevolgd door een niet-limitatieve opsomming van de zogeheten 'flankerende beleidsprocessen'.

2.1 Visie

Veiligheid is van wezenlijk belang voor de kwaliteit van ons bestaan. Opgroeien in een veilige omgeving helpt mensen tot hun recht te laten komen en voor zichzelf op te komen. Een respectvolle omgang van burgers met elkaar is een essentiële voorwaarde voor maatschappelijke samenhang, binding en veiligheid.

2.2 Missie

De gemeente Steenberghe streeft naar een veilig Steenberghe, waar burens elkaar kunnen aanspreken, waar pleinen en parken echt openbaar gebied zijn, waarin inwoners weerbaar zijn en zich beschermd weten en zich veilig voelen, waarin jeugd een eigen plek heeft, waarin respect geldt als basisnorm, waarin overlast en criminaliteit voorkómen worden en indien aanwezig, stevig aangepakt worden en waarin ernstige calamiteiten achterwege blijven.

2.2.1 Strategische doelstellingen

De strategische doelstellingen van het veiligheidsbeleid zijn:

- Het waarborgen van vitale, leefbare kernen waar de inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en recreanten zich veilig voelen;
- Terugdringen van verschijnselen als overlast en criminaliteit, door zowel de oorzaken van deze verschijnselen weg te nemen als ook de negatieve aspecten te bestrijden;
- Het versterken van de aanpak van risicovolle jongeren zodat deze jongeren niet verder afglijden;
- Het creëren van een situatie waarin een ieder zich vrij voelt te communiceren over inbreuken op (het gevoel van) veiligheid en over onaanvaardbare aantasting van de openbare orde;
- Een adequate brandweer- en ambulancezorg en rampenbestrijding in Steenberghe.

Nevendoel is het versterken van de sociale samenhang in de straat, buurt, het dorp of de stad; ze is één van de cruciale factoren om de veiligheidsbeleving te verbeteren.

2.2.2 Uitgangspunten

Om optimaal gezamenlijk te focussen en de krachten te bundelen sluiten we in dit IVB zoveel mogelijk aan bij de veiligheidsstrategie van de politieregio Midden- en West-Brabant en het landelijk beleid zoals dit is verwoord in het Regeerakkoord van 30 september 2010 tussen VVD en CDA. Voor de Steenbergse veiligheidsaanpak formuleren we enkele leidende principes die essentieel zijn voor een succesvolle integrale aanpak van onveiligheid.

De aanpak in Steenbergen is een combinatie van preventie, toezicht en handhavend optreden. Niet alleen het bestrijden, maar vooral het voorkomen van onveiligheid staat centraal. Hierbij worden drie invalshoeken gehanteerd:

- Duidelijk en beslist optreden als 'bevoegd gezag' (leiderschap en vertrouwen);
- Inwoners, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven betrekken in de dialoog rond veiligheid en sturen op sociale cohesie, zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid;
- Diegenen die de norm overschrijden aanspreken: zowel met hulp waar nodig als met sancties indien noodzakelijk.

Het effectief aanpakken van overlast en criminaliteit is de ruggengraat in de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid. Tegen deze achtergrond investeert de gemeente de komende jaren in zowel het voorkomen als het bestrijden van overlast en criminaliteit. Het waarborgen van een veilige woon- en leefomgeving vereist een gebiedsgerichte aanpak op de schaal en op het niveau waar de problemen zich voordoen. Dit betekent maatwerk. Hierbij wordt naast veiligheidsgerelateerde problematiek ook ingezoomd op leefbaarheidvraagstukken in de kernen. Dit alles is zoals gezegd enkel te realiseren door middel van een integrale aanpak, te weten een gecoördineerde en resultaatgerichte benadering van veiligheidsproblematiek en in samenwerking tussen interne en externe partners.

2.3 Veiligheidsvelden en ambities

De hierna genoemde veiligheidsvelden en -thema's zijn in de eerder genoemde Startnotitie Integrale Veiligheid, die op 16 december 2010 is vastgesteld, benoemd en worden conform de wens van de gemeenteraad ook als zodanig in dit Integraal veiligheidsbeleid uitgewerkt.

Schema 2: Veiligheidsvelden, veiligheidsthema's en ambities van de gemeente Steenberg

Veiligheidsvelden	Veiligheidsthema's	Ambities
<i>Veilige woon- en leefomgeving</i>	• overlast • onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast • geweldsincidenten • vermogensincidenten • kwaliteit woon-omgeving/tegengaan verloedering	- verminderen van overlast, diefstallen (woninginbraken, voertuigcriminaliteit, e.d.) criminaliteit en huiselijk geweld (mishandelingen, bedreigingen) - bevorderen participatie en sociale cohesie - uitbreiden preventieadviezen en -voorlichting - verhogen van veiligheidsgevoelen van inwoners
<i>Bedrijvigheid en Veiligheid</i>	• winkelgebieden • bedrijventerreinen • veilig uitgaan • veilig recreëren • evenementen en veiligheid	- verminderen van inbraken en diefstallen uit bedrijven en (horeca)overlast - optimaliseren veiligheidsgevoelens tijdens uitgaan - Evenementen zijn goed georganiseerd en veilig
<i>Jeugd en Veiligheid</i>	• individuele jeugdige verdachten, veel- en meerplegers • overlastgevende jeugdgroepen • alcohol- en drugsgebruik • vernielingen/vandalisme • veilige school • 12-minners	- verminderen van overlast, diefstallen en geweld gepleegd door jongeren - verminderen vernielingen/vandalisme - verminderen van alcohol- (drugs) gebruik bij jongeren - verhogen van de schoolveiligheid
<i>Fysieke veiligheid</i>	• verkeersveiligheid • brandveiligheid • risico- en crisisbeheersing; preparatie (o.a. planvorming) en repressie	- verminderen van verkeersoverlast en -slachtoffers - kwaliteit en slagkracht (regie) brandweer verbeteren - beperken kans op en gevolgen van een ramp (incl. branden) - professionalisering crisisbeheersingsorganisatie
<i>Integriteit en Veiligheid</i>	• polarisatie en radicalisering • terrorisme • organisatiecriminaliteit • georganiseerde criminaliteit • integriteit van het lokaal bestuur	- minimalisering van polarisatie en radicalisering - minimalisering van organisatiecriminaliteit en georganiseerde criminaliteit - voorkomen van non-integer bestuurlijk/ ambtelijk handelen.

2.4 Partners in veiligheid

Werken aan veiligheid doen we samen. Vele partners zijn dagelijks direct of indirect bezig met het verhogen van de veiligheid in Steenbergen (zie schema 3). Het overzicht is niet limitatief. Elke partner heeft zijn eigen rol en verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid.

Aan de hand van een metafoor, het voetbalmodel, wordt duidelijk welke rol dat is. Opgemerkt dient wel te worden dat meerdere partners zowel in de preventieve als de repressieve sfeer een rol hebben. In de verdedigende linie bevinden zich organisaties die zich bezighouden met het verminderen van risico's, zoals politie en justitiële partners. Het middenveld bestaat uit maatschappelijke instituties en organisaties, zoals scholen, woningcorporaties, welzijns- en zorginstellingen. Inwoners, ondernemers en bv. wijkverenigingen staan in de voorhoede. Zij moeten zoveel mogelijk zelf problemen voorkomen. De rol van coach is op lokaal niveau weggelegd voor de gemeente. De gemeente zorgt dat de verschillende actoren of spelers op de juiste plek staan en hun rol zo goed mogelijk uitvoeren. Door goede coaching en regie zorgt de gemeente ervoor dat het (lokale) veiligheidsteam goed functioneert en zoveel mogelijk kan 'scoren'. Tegen deze achtergrond moeten ook de doelstellingen worden gezien. Het zijn nooit doelstellingen die de gemeente zelf direct kan beïnvloeden. Het gaat bij de gemeente om het waarmaken van de regiefunctie.

2.5 Flankerende beleidsprocessen

Het gevoerde beleid door partners is van belang voor het integrale veiligheidsbeleid. In een gezonde situatie beïnvloedt het beleid van de partners het veiligheidsbeleid en visa versa. Deze beleidsvelden die hierop van toepassing zijn noemen we het flankerende beleid. Een aantal belangrijke flankerende beleidsprocessen die het meest van belang en van invloed zijn op het veiligheidsbeleid worden hiernaast benoemd. Van belang is om deze in het oog te houden bij het opstellen en uitvoeren van het integrale veiligheidsbeleid. Van andere (interne en externe) partners wordt verwacht dat deze bij het maken van beleid rekening houden met implementatie van integraal veiligheidsbeleid.

Flankerende beleidsprocessen:

- Jeugdbeleid
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- Horecabeleid
- Evenementenbeleid
- het uitvoeringsprogramma Verkeer
- Lokaal gezondheidsbeleid
- Onderwijsbeleid
- Volkshuisvestingsbeleid
- Economisch beleid
- Milieubeleid
- Beleid externe veiligheid
- Wmo-beleid (m.n. prestatievelden 1 (sociale cohesie) en 7 (o.a. bestrijding huiselijk geweld), 8 en 9 (maatschappelijke opvang van verslaafden, preventie)
- Handhavingsbeleid
- Beleidsplannen van politie en OM
- Beleid van de provincie
- Beleid van de Rijksoverheid
- Beleid van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Schema 3 Partners in veiligheid

	<i>Partners in veiligheid</i>	<i>Verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid</i>
<i>Coach</i>	Gemeente	Ontwikkelen van en regie voeren op integraal veiligheids- en zorgbeleid, ondersteunen en faciliteren van (sociale) veiligheidsprojecten, veilig ontwerpen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, gemeentelijk toezicht en handhaving. Het (laten) organiseren van activiteiten voor verschillende bevolkingsgroepen en ondersteunen initiatieven van bewoners.
	Provincie	Ondersteunen en faciliteren van (sociale) veiligheidsprojecten, toetsende rol bij rampenplannen.
<i>Voorhoede</i>	Inwoners, bezoekers en (horeca-) ondernemers	Zorg dragen voor beveiliging van eigendommen, melden van overlast en criminaliteit, meedenken en actief meedoen in een goede aanpak van veiligheidsproblemen.
	Wijk- en buurtverenigingen	Verbeteren van de woon- en leefsituatie in de wijk of buurt, betrekken inwoners daarbij, informeren en adviseren van de gemeente over leefbaarheid.
<i>Middenveld</i>	Verenigingen (sport, cultuur)	Gedrag van de leden positief beïnvloeden door normen en waarden te stellen en overtreding hiervan bespreekbaar te maken.
	Scholen	Zorg dragen voor veiligheid en welzijn van leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen en bezoekers van de school. Gedrag van leerlingen positief beïnvloeden door normen en waarden te stellen en overtreding hiervan bespreekbaar te maken.
	Woningbouwcorporaties	Aanbieden van woningen, stimuleren leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
	Kamer van Koophandel	Vertegenwoordigt ondernemers en vormt belangrijke gesprekspartner als het gaat over de belangen, problemen en mogelijke rollen van ondernemers. Heeft hiernaast rol in implementatie van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).
	Jongerenwerk	Richt zich op het leggen van contacten met jongeren van 12 tot 23 jaar; het opbouwen van een agogische relatie met hen, het steunen en invullen van behoeften van jongeren en verwijst waar nodig naar hulpverlenende instanties.

<i>Middenveld (vervolg)</i>	Algemeen Maatschappelijk Werk	Hulp bieden bij het oplossen van problemen van mensen, zoals problemen met familieleden, vrienden, buren, collega's, huiselijk geweld, seksueel geweld, pesten, eenzaamheid, financiën e.d.
	Thuiszorg	Hulp bieden aan mensen die niet zelfstandig voor hun huishouden of persoonlijke verzorging kunnen zorgen.
	Bureau Slachtofferhulp	Bieden van hulp na een misdrijf of verkeersongeluk door middel van praktische en juridische adviezen en emotionele steun.
	Maatschappelijke Opvang Voorziening	Zorg dragen voor opvang, ondersteuning en begeleiding aan dak- en thuislozen en verslaafden.
	Novadic-Kentron	Hulp bij verslaving problematiek.
	Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	Hulp bieden bij psychische en psychiatrische begeleiding en bemoeizorg en geven van preventie op het gebied van geestelijke gezondheidsproblematiek.
	Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	Jeugdgezondheidszorg, medische milieukunde, sociaal-medische advisering, technische hygiënezorg, medische opvang asielzoekers, bevolkingsonderzoeken, epidemiologie, gezondheidsvoorlichting, openbare geestelijke gezondheidszorg, infectieziektebestrijding, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR).
	Centrum voor Jeugd en Gezin	Netwerkorganisatie die is gekoppeld aan 5-Wmo taken en tot taak heeft de keten in de zorgverlening te waarborgen.
	Vakbonden	Dragen bij aan ordentelijk verloop van stakingen, waardoor zo min mogelijk het openbare leven wordt verstoord, denk aan stakingen waarbij het openbaar vervoer wordt platgelegd, snelwegen geblokkeerd worden of industriezones met wegblokkeringen afgezet worden.
<i>Verdediging</i>	Bureau Jeugdzorg (jeugdreclassering, -bescherming en -hulpverlening)	Begeleiden kinderen bij opgroeien, begeleiden ouders bij opvoeden, doorverwijzen naar andere zorgverleners, beschermen (gezinsvoogdij) en toezicht houden.
	Raad voor de Kinderbescherming	Verrichten van onderzoeken, uitbrengen van advies, bieden van (vroeg)hulp aan en volgen traject van jongeren die verdacht worden van het plegen van een misdrijf, coördineren uitvoering taakstraffen.

<i>Verdediging (vervolg)</i>	Veiligheidshuis	Coördineren van persoonsgerichte trajecten van veelplegers, ex-gedetineerden, jeugdige daders en daders en slachtoffers van huiselijk geweld.
	Bureau Halt	Bijdrage leveren aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit bij jongeren tot 18 jaar.
	Politie	Handhaven openbare orde, opsporen strafbare feiten, hulpverlening bij nood, signaleren en adviseren bij (on)veiligheidssituaties.
	Openbaar Ministerie	Opsporen strafbare feiten, vervolgen van strafbare feiten, toezicht op de uitvoering van strafvonnissen.
	Reclassering	Begeleiden van trajecten, toezichtstelling, gedragsinterventies en trainingen.
	Penitentiaire inrichting en Justitiële jeugdinrichting	Aanbieden programma aan gedetineerden voor terug in de maatschappij.
	Brandweer	Voorkomen, beperken en bestrijden van brand; beperken/bestrijden van gevaar voor mensen/dieren bij ongevallen anders dan bij brand; rampbestrijding.
	Gemeente en externe milieudienst	Vergunningverlening op milieugebied/ advies op grond van externe veiligheid.

Hoofdstuk 3 Organisatorische borging

Het integrale veiligheidsbeleid staat niet alleen. De gemeentelijke beleidsvelden vormen als het ware een puzzel, waarbij elk puzzelstukje een beleidsveld bevat. Wanneer er stukjes van de puzzel ontbreken, komen er gaten in de puzzel.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke voorzieningen zijn getroffen binnen de gemeentelijke organisatie om de uitvoering van het beleid goed te laten verlopen. Het gaat specifiek om voorwaarden voor de verankering van veiligheid in de afdelingen, de positionering en invulling van het veiligheidsbeleid, de interne en externe afstemming over veiligheid, de politiek-bestuurlijke inbedding van de veiligheid, de planning- en controlecyclus van beleid en uitvoering en de communicatie van het beleid. Een goede organisatorische borging vormt immers de basis van effectief beleid en uitvoering.

3.1 Politiek- bestuurlijke inbedding

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en draagt daarvoor bestuurlijke verantwoordelijkheid. Hij heeft het opperbevel bij rampen, branden of grootschalig optreden en draagt het gezag op het terrein van handhaving van de openbare orde en veiligheid en hulpverlening. Op basis van de Politiewet kan de burgemeester voor de uitoefening van het gezag de nodige aanwijzingen geven aan de politie. In relatie tot zijn wettelijke taken heeft de burgemeester een belangrijke rol in de (bestuurlijke) coördinatie van het integrale veiligheidsbeleid. Als voorzitter van het Lokaal Driehoeksoverleg, waar de gemeente, politie en het OM aan deelnemen, heeft de burgemeester zicht op de uitvoering en de voortgang van het integraal veiligheidsbeleid. Deze positie maakt het mogelijk om in te grijpen wanneer het draagvlak verminderd, afspraken niet worden nagekomen of een koerswijziging nodig is.

Het integrale veiligheidsbeleid staat niet alleen. Het verhogen van veiligheid hangt ook sterk samen met andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals het jeugdbeleid, horecabeleid, sportstimuleringsbeleid, integratiebeleid en dergelijke (zie 2.5). De gemeentelijke beleidsvelden vormen als het ware een puzzel, waarbij elk puzzelstukje een beleidsveld bevat. Wanneer er stukjes van de puzzel ontbreken, komen er gaten in de puzzel.

Het is van belang om de (gemeentelijke) puzzel compleet te houden. Dit is een verantwoordelijkheid van het totale college van B&W. Ook voor het beleidsveld integrale veiligheid geldt, dat op de verschillende producten/activiteiten óf de burgemeester, óf de betreffende wethouder portefeuillehouder is.

De gemeenteraad zet veiligheid op de politieke agenda, stelt de kaders vast en beoordeelt de resultaten en het rendement van de inzet van middelen voor een effectief integraal veiligheidsbeleid én voor beleidsvelden die daarmee een duidelijke relatie hebben.

3.2 Ambtelijke organisatie

De ambtelijke coördinatie van het integrale veiligheidsbeleid was aanvankelijk gepositioneerd binnen de afdeling Bestuurszaken. Sedert de opheffing van die afdeling ligt deze coördinatie bij de staf. De beleidsvoorbereiding en coördinatie van de uitvoering berust bij de stafmedewerker bestuurszaken. Externe veiligheid is vanwege de link met het beleidsveld 'milieu' organisatorisch ingebed bij de afdeling Ruimtelijke ontwikkeling.

Binnen de gemeentelijke organisatie is op het terrein van veiligheid in brede context sprake van een intensieve samenwerking met andere afdelingen. Te denken valt aan de samenwerking met de afdeling Maatschappelijke ontwikkeling met betrekking tot het jeugdbeleid, met de afdeling Publiekszaken aangaande vergunningverlening voor evenementen en voor de exploitatie van horecabedrijven en met de afdeling Ruimtelijke ontwikkeling ter zake toezicht en handhaving.

3.3 Strategisch, tactisch en operationeel overleg

Sociale Veiligheid

De gemeente Steenbergen maakt deel uit van het politiedistrict Bergen op Zoom, dat weer een onderdeel is van de politieregio Midden en West Brabant. De burgemeester van Steenbergen neemt deel aan de vergaderingen van het Regionaal College van de politie Midden en West Brabant en is lid van het Dagelijks Bestuur.

Tevens is de burgemeester voorzitter van het Lokaal Driehoeksoverleg, dat drie keer per jaar wordt gehouden. In dit overleg hebben tevens zitting de Officier van Justitie (OM) en de Teamchef van het politieteam Mark en Dintel. De stafmedewerker bestuurszaken van de gemeente Steenbergen zorgt voor ambtelijke ondersteuning van de burgemeester in dit overleg en voert het secretariaat van het overleg. In het driehoeksoverleg wordt afstemming gezocht over de taakuitoefening van de politie, die deels onder gezag staat van de burgemeester (waar het openbare orde betreft) en deels van Justitie als het gaat om opsporing van strafbare feiten.

Daarnaast is er met de teamchef van de politie Steenbergen tweewekelijks overleg op de maandagmiddag, waar ook de stafmedewerker bestuurszaken bij aanwezig is. Bij onderwerpen op de agenda van dit politieoverleg worden, waar gewenst andere in- en externe adviseurs betrokken.

Fysieke Veiligheid

De gemeente Steenbergen maakt voor wat betreft zaken als crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen) deel uit van de Veiligheidsregio Midden en West Brabant. De burgemeester heeft zitting in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

De gemeentesecretarissen van alle regiogemeenten komen bijeen in de GS/26 groep, waar zaken die gaan over crisisbeheersing voor wat betreft de zogenaamde Oranje Kolom (de gemeentelijke taken in het kader van rampenbestrijding) worden besproken. Het gaat dan in veelal over communicatie ten tijde van een ramp en over opvang- en verzorging van getroffen personen en dieren. Ook schaderegistraties, de registratie van slachtoffers en eventuele aanpak van collectieve rouwverwerking kan aan de orde komen. De GS/26 wordt geadviseerd door de AOV/26, bestaande uit alle ambtenaren rampbestrijding uit de regiogemeenten. De burgemeester en de stafmedewerker bestuurszaken hebben ten slotte een tweewekelijks overleg met de clustercommandant van de brandweer Mark en Dintel.

3.4 Veiligheid als facetbeleid

Enkele jaren geleden is gestart met het leggen van de basis voor een effectief lokaal integraal veiligheidsbeleid. De gemeente Steenbergen benadert lokaal integraal veiligheidsbeleid als facet van andere beleidsvelden. Facetbeleid is beleid dat inhoudelijk raakvlakken heeft met andere beleidsterreinen. Een facet benadering houdt in dat de raakvlakken zoveel mogelijk tot de primaire verantwoordelijkheid van de andere beleidsterreinen wordt gerekend.

Het voordeel van facetbenadering is dat er gemeentebreed aan veiligheidsbewustzijn wordt gewerkt. Op het moment dat er sprake is van een meer gecentraliseerde benadering, is de kans groter dat veiligheidsbeleid te geïsoleerd wordt benaderd en dat er geen sprake is van een integrale aanpak.

Voor de effectiviteit van een facetbenadering is een aanjaagfunctie in de gemeentelijke organisatie essentieel. Het inbrengen van het belang van veiligheid bij andere beleidsvelden is immers alleen mogelijk als dit actief wordt gestimuleerd. Deze aanjaagfunctie zal in de loop van de jaren 2012-2016 vorm worden gegeven.

De voorliggende integrale veiligheidsnota draagt hier in belangrijke mate aan bij. Hoewel veiligheidsbeleid facetbeleid is, kan het wel een zelfstandig beleidsterrein zijn. Zo is het in de gemeente Steenbergen een zelfstandig beleidsterrein met een vierjaarlijkse cyclus.

3.5 Plan-do-check-act-cyclus

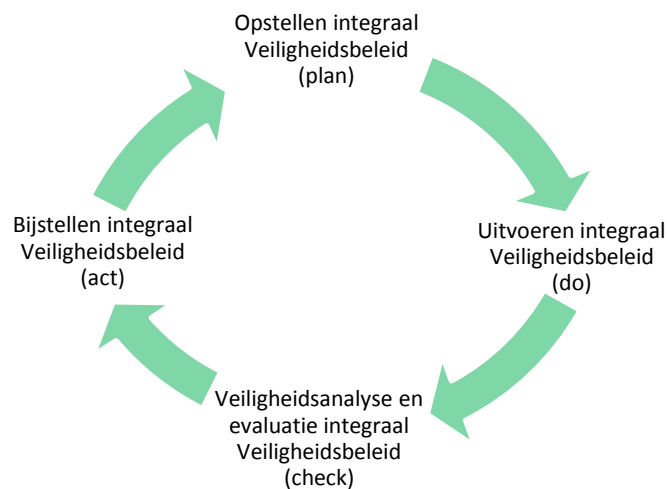
Binnen het uitvoeringsprogramma (zie deel 2 van deze nota) wordt de Deming-cyclus gehanteerd, ook wel bekend als de plan-do-check-act-cyclus (zie schema 5). Hierbij wordt continue een aantal stappen doorlopen met het uiteindelijke doel de kwaliteit van de organisatie te verbeteren. In zo'n cyclus vraagt men zich systematisch af:

- wat de huidige staat van de organisatie is;
- wat er nodig is om een gewenste verandering te realiseren;
- hoe deze verandering kan worden doorgevoerd;
- wat de evaluatie van het resultaat is.

De evaluatie is input voor nieuwe veranderingen en daarmee voor een nieuwe cyclus.

Uiteraard vindt door de vakafdelingen in opdracht van de portefeuillehouder tussentijds monitoring plaats om te controleren of de uitvoering van het beleid op schema ligt en of het tijdsverloop of een veranderde situatie niet noopt tot nieuwe maatregelen.

Schema 4: Plan-do-check-act -cyclus van het integraal veiligheidsbeleid

3.6 Communicatie

Het Steenbergse communicatiebeleid over veiligheid wordt gedurende de looptijd van deze beleidsnota geïntensiveerd en zal in eerste instantie worden gericht op (de verhoging van) de veiligheidsbeleving van de inwoners van Steenberg.

<i>Inwoners:</i>	<i>Gemeente:</i>	<i>Veiligheidspartners:</i>
• de beleving en de verwachtingen van de inwoners gaan meer gelijk lopen met de feitelijke veiligheidssituatie; • de inwoners zijn goed geïnformeerd over de veiligheidssituatie, de aanpak en de resultaten; • de inwoners zijn betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het veiligheidsbeleid, vooral in hun leefomgeving (wijk, school, winkelgebied, uitgaansleven, bedrijven).	- de gemeente is herkenbaar als helder communicerende overheid en zegt wat ze doet, doet wat ze beloofd en die haar inwoners daarover informeert; - de uitvoering van het gemeentelijk communicatiebeleid is nauw afgestemd met de activiteiten van de veiligheidspartners, zoals de politie e.a., opdat een samenhangende aanpak van veiligheidsproblemen zichtbaar wordt.	- de veiligheidspartners van de gemeente weten met welk doel, op welk moment en hoe de gemeente communicatie inzet, opdat zij hun eigen communicatie-instrumenten daarop kunnen afstemmen

Wat gaan we doen?

De communicatiestrategie wordt daar waar nodig, steeds aangescherpt op basis van actuele ontwikkelingen en op basis van teruggekoppelde resultaten. Er wordt de nadruk gelegd op het belang van het nemen van eigen verantwoordelijkheid bij het veilig houden en veiliger maken van Steenberg. De gemeente beschouwt haar inwoners als een belangrijke partner bij de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid.

Welke prioriteiten?

De brede communicatiestrategie veiligheid bevat een aantal elementen die de komende jaren ingezet worden:

- een positieve kernboodschap over 'leven in Steenberg' en 'veiligheid; dat doen we samen!';
- aanpak en resultaten melden; successen claimen, maar ook tegenvallers erkennen;
- partners en inwoners betrekken en zichtbaar maken in uitingen die zijn afgestemd met veiligheidspartners;
- de nadruk leggen op het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor een veilige leef- en woonomgeving en het belang van een actieve opstelling van inwoners.

Juist de participatie van burgers heeft substantieel bijgedragen aan de vermindering van de criminaliteit in Nederland.

3.7 Financiële consequenties

Uitgangspunt is dat veiligheid integraal onderdeel uitmaakt van de reguliere bedrijfsvoeringprocessen en dat dus bekostiging van de projecten zoveel mogelijk plaatsvindt via reguliere budgetten.

Voor personele kosten geldt hetzelfde uitgangspunt. Hiernaast zal waar mogelijk een beroep gedaan worden op beschikbare subsidies van het rijk, de provincie en de regio.

Hoofdstuk 4 Veiligheidsanalyse

Om te komen tot een heldere prioriteitsstelling in de aanpak binnen het IVB en om maatwerk in het veiligheidsbeleid te kunnen maken, is allereerst een goede sluitende analyse nodig die weergeeft hoe het met de veiligheid (objectief en subjectief) binnen de gemeente Steenbergen is gesteld. Wat speelt er op het gebied van veiligheid? Wat doen we daar op dit moment aan?

Bij de analyse is uitgegaan van een 0-meting, gebaseerd op cijfers vanaf het jaar 2008. Verder vindt een niet-limitatieve opsomming plaats van geraadpleegde documenten en wordt aangegeven op welke wijze interne en externe partners bij deze analyse zijn betrokken. Tenslotte wordt de streefsituatie aan het einde van de beleidscyclus (in het jaar 2016) beschreven. De te signaleren trends en ontwikkelingen en de projecten en acties die de komende jaren nodig zijn om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te bevorderen, worden nader uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2012-2016 (deel 2).

Naast de analysering op basis van cijfermateriaal is in een bijeenkomst op 27 oktober 2011 met (afgevaardigden van) interne afdelingen en externe veiligheidspartners een beeld geschetst van de veiligheidsbeleving. Dit beeld is een belangrijk onderdeel van de gevolgde ontwikkelingsmethode van deze nota en vormt als het ware de kernpunten van het integrale veiligheidsbeleid. Opmerkingen, suggesties en andere relevante informatie zijn verwerkt in de nota. Hierdoor is een breed draagvlak gecreëerd voor het voorgestelde integrale veiligheidsbeleid.

De gemeente Steenbergen is op dit moment één van de veiligste gemeenten in de regio Midden en West Brabant. De veiligheidsproblematiek in Steenbergen is momenteel beheersbaar. Het algemene veiligheidsgevoel ligt blijkens de resultaten van meerdere enquêtes behoorlijk hoog en de criminaliteitscijfers zijn relatief laag,

De volgende gegevens zijn ten behoeve van de veiligheidsanalyse geraadpleegd:

- de enquête Waarstaatjegemeente.nl/Burgerrollen 2007, 2009 en 2011
- het Veiligheidsbeeld gemeente Steenbergen 2008-2009, (Politie Midden en West-Brabant)
- de Integrale Veiligheidsmonitor Rijk 2010 (regionale rapportage)
- de deelrapportage Leefbaarheid in de gemeente Steenbergen 2011 (Stadlander)
- het Jaarplan 2011 van de politie Midden- en West-Brabant (specifiek gericht op het district)
- de verkiezingsprogramma's van politieke partijen (gemeenteraad 2010-2014)
- het raadsprogramma 2010-2014

4.1 Veilige woon- en leefomgeving

Het veld 'veilige woon- en leefomgeving' bundelt veiligheidsthema's die direct met de alledaagse kwaliteit van wonen en leven in buurten en wijken te maken hebben. Veel van de hieronder genoemde maatregelen die de gemeente op dit veld heeft ingezet behoren al tot het reguliere beleid.

Het veiligheidsveld 'veilige woon- en leefomgeving' bestaat uit vijf thema's:

- 1 Overlast
- 2 Gewelddelicten
- 3 Vermogensdelicten
- 4 Onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast criminaliteit
- 5 Kwaliteit woonomgeving/ tegengaan verloedering

Ad 1 Overlast

Onder 'meldingen van overige overlast' vallen onder andere drugsoverlast en overlastveroorzakende personen zoals gluurders en zwervers, baldadigheid en het lastigvallen van personen op straat. De laatste jaren is in onze regio sprake van een daling van ondervonden overlastsituaties. Uit de regionale Veiligheidsrapportage, die is opgesteld onder auspiciën van het Ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat het percentage inwoners van Steenbergen dat inschat dat deze vormen van overlast vaak voorkomen in hun buurt, laag (4%) en in het geval van 'lastigvallen op straat' zelfs nihil is.

Opgemerkt wordt dat de meldingen en aangiften over jeugdoverlast onder het veiligheidsveld 4.3 'Jeugd en Veiligheid' zijn benoemd. Dit geldt ook voor Vernielingen/Vandalisme en Alcoholoverlast. Deze vormen zijn vaak jeugd gerelateerd.

In de gemeente vinden weinig botsingen plaats tussen bewoners onderling met betrekking tot overlast. De veiligheidsmonitor geeft aan dat 6% van de ondervraagden van mening is dat het vaak voorkomt dat mensen dronken op straat lopen. Gevraagd naar overlast van omwonenden geeft 4% aan dat dit vaak voorkomt. Overlast van horecagelegenheden en drugsoverlast komt ook relatief weinig voor. Van de ondervraagden van de Veiligheidsmonitor geven respectievelijk 3% en 2 % aan dat deze vormen van overlast vaak voorkomen. De schaa score voor sociale overlast, zoals opgenomen in de Veiligheidsmonitor is voor Steenbergen 1,4. Dus gunstig! Landelijk ligt dit cijfer op 1,7 en de Regio Midden en West-Brabant wijkt daar niet van af.

Het in opdracht van Stadlander uitgevoerde onderzoek naar de leefbaarheid in onze gemeente toont aan dat de inwoners van Steenbergen hun wijk voor de overlast van personen gemiddeld een 7,1 geven. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde van 2010 dat lag op een 6,5. Voor alle duidelijkheid, naarmate het cijfer in dit onderzoek hoger ligt, wordt er minder overlast ervaren door de bewoners. In het leefbaarheidsonderzoek is ook gevraagd in hoeverre men overlast ervaart van horeca, markten en evenementen. Gemiddeld gaven zij hiervoor een 8,1, waarmee zij aangaven weinig overlast van dergelijke activiteiten te hebben. Hiermee scoort de gemeente hoger dan het landelijk gemiddelde, dat in 2010 op een 7,8 lag.

Tijdens gesprekken met de leden van de werkgroep Kernbeleid Veiligheid kwam ook het onderwerp verkeersoverlast ter sprake. Aangegeven werd dat het rijgedrag van automobilisten, vooral wat betreft snelheid en parkeren, leidt tot aantasting van de veiligheid of het veiligheidsgevoel. Opmerkelijk is dat in het leefbaarheidsonderzoek de gemeente echter op het punt van verkeersoverlast een 6,6 scoort, wat hoger is dan het landelijk gemiddelde van 2010, dat lag op 6,1.

In de enquête "Waarstaatjegemeente.nl/burgerrollen", die in 2011 is gehouden, geven de ondervraagden onze gemeente een 6,3 als hen gevraagd wordt naar de verkeersveiligheid in de gemeente. In vergelijking met andere gemeenten met minder dan 25.000 inwoners die deelnamen aan die enquête is dat een afwijking van min 0,2 punten ten opzichte van het gemiddelde van 6,5.

De hoogste score lag daarbij op een 6,9 hetgeen aantoont dat het oordeel van burgers over verkeersveiligheid in alle gemeenten relatief dicht bij elkaar ligt. Overigens lag het rapportcijfer over verkeersveiligheid in 2007 nog op een 5,5 voor de eigen buurt en 5,7 voor de gehele gemeente. In 2009 was dit rapportcijfer al gestegen tot de 6,3 die ook werd gescoord in 2011.

In de kernen Nieuw-Vossemeer en Welberg worden geluiden gehoord over een vrees voor het ontstaan van overlast die betrekking heeft op botsende levensstijlen, meer in bijzonder voor overlast die voortkomt uit (over)bewoning door tijdelijke arbeidsmigranten uit Midden en Oost-Europese landen (MOE-landers). Van een reëel probleem is (nog) geen sprake, maar gelet op de landelijke trend en het toenemende aantal MOE-landers dat zich - al dan niet tijdelijk - vestigt in onze gemeente, is dit wel een aandachtspunt.

De afgelopen jaren is zowel regionaal als in de gemeente Steenberg een toename te constateren van het aantal ontdekte hennepkwekerijen, zowel in particuliere woningen als in bedrijven. Deze stijging is deels te verklaren door verbeterde opsporingsmethoden en deels door een toename van de meldingsbereidheid bij inwoners. Hiernaast speelt de economische recessie een rol. Opgevallen is dat er in huurwoningen minder vaak hennepkwekerijen worden ontdekt dan in koopwoningen. Wellicht is dit een gevolg van de strenge sancties van verhuurders, die bij het ontdekken van hennepkwekerijen veelal het huurcontract met de betreffende bewoners ontbinden.

Schema 5: Indicator Nulsituatie 2008- 2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2008	2010	streefsituatie 2016
Aantal meldingen Burengerucht	218	71	60
Aantal meldingen van (overige) overlast (*)	314	121	100
Drugs/drankoverlast	27	19	15
Ontmantelde hennepkwekerijen	2	8	12

(*)= inclusief jeugdoverlast -> in 2008 geen gegevens bekend. In 2010 aantal meldingen: 50

Ad 2. Gewelddelicten

Onder geweldsmisdrijven valt een aantal soorten aangiften. Tot geweldsmisdrijven worden zedenmisdrijven, openlijke geweldpleging tegen personen, straatroof of overval, bedreiging en mishandeling (waaronder huiselijk geweld) gerekend.

Over aangiften van alle hier genoemde gewelddelicten kan gesteld worden dat Steenberg ver onder het regionale gemiddelde zit en dus een goede positie bekleedt. Dat neemt niet weg dat gewelddelicten, vooral die delicten die vaak verborgen zijn zoals huiselijk geweld, zeker punt van aandacht moeten blijven. Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat 4% van onze inwoners in het afgelopen jaar slachtoffer is geweest van een gewelddelict. Dat is 1% lager dan het gemiddelde in de regio Midden- en West-Brabant. Ten opzichte van dezelfde maanden in het jaar 2010 is in de eerste 9 maanden van 2011 helaas wel sprake van een stijging van het aantal gewelddelicten. (74 aangiften tegenover een meerjarig gemiddelde van 52)

In de meeste gevallen ging het in die eerste 9 maanden van 2011 om aangiften met betrekking tot ruzies en in mindere mate om niet zeer ernstige vormen van mishandeling. In een enkel geval betrof het een vechtpartij. Een deel van deze incidenten deed zich voor in de stad Steenberg en was gerelateerd aan de horeca. In veel andere gevallen was sprake van problemen in de relationele sfeer of was de dader om andere redenen een bekende van het slachtoffer.

Het aantal slachtoffers van huiselijk geweld is groter dan dat van enig ander type geweld. Het is een probleem dat ligt op de terreinen van volksgezondheid, openbare orde en veiligheid en vrouwenopvang. Huiselijk geweld komt overal voor; in alle milieus en bij alle culturen. In Steenberg is een daling te constateren van het aantal huiselijk geweld zaken (mede door de extra aandacht die het vanuit de overheid heeft gekregen).

Uit de politieregistratie blijkt dat er in 2009 sprake was van 102 incidenten op het gebied van huiselijk geweld (en 20 daadwerkelijk opgemaakte processen-verbaal van aangifte) en in 2010 van 91 incidenten en 18 processen-verbaal. Een van de instrumenten om huiselijk geweld aan te pakken is de per 1 januari 2009 ingevoerde Wet Tijdelijk Huisverbod, waarin de burgemeester een huisverbod van 10 dagen kan opleggen aan de dader van huiselijk geweld of aan degene van wie een ernstige dreiging uitgaat. Deze periode van uithuisplaatsing kan verlengd worden met 18 dagen. In 2009 is het huisverbod drie maal opgelegd en in de jaren 2010 en 2011 steeds éénmaal. Toch bestaat de verwachting dat het aantal op te leggen tijdelijke huisverboden de komende jaren zal stijgen. Dit vanwege de verhoogde aandacht bij de politie voor huiselijk geweld en het groeiende besef dat de inzet van dit instrument bijdraagt aan het voorkomen van herhaling van deze geweldsdelicten. In periodes waarin het minder goed gaat met de economie, als gevolg waarvan ook gezinnen financieel gezien onder druk komen te staan, is helaas ook een toename van het aantal gevallen van huiselijk geweld zichtbaar.

Schema 6: Indicator Nulsituatie 2008, 2009 en 2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2008	2009	2010	Streefsituatie 2016
Aantal aangiften zedenmisdrijven	3	7	3	3
Aantal aangiften straatroof of overval	1	1	0	1
Aantal aangiften Bedreiging bedreiging	29	31	22	25
Aantal aangiften Mishandeling	56	34	31	25

Ad 3 Vermogensdelicten

Algemeen beeld

Het aantal woninginbraken, auto-inbraken, diefstal van fiets/-bromfiets en het aantal vernielingen neemt de laatste jaren toe. Deze onderwerpen zijn dan ook in Steenbergen belangrijke punten van zorg en aandacht. De schaalscore overlast vermogensdelicten, zoals opgenomen in de Veiligheidsmonitor ligt voor Steenbergen op 2.3. Landelijk en regionaal ligt deze score op het negatievere getal van 2.7. Van de ondervraagden gaf 3% aan diefstal uit auto's het meest belangrijke buurtprobleem te vinden en 2% gaf aan dat autodiefstal vaak voorkomt. Van onze inwoners geeft 11% aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van een vermogensdelict. In de regio Midden- en West-Brabant ligt dat percentage op 14%.

Woninginbraken

Uit de politieregistratie blijkt dat regionaal woninginbraken een duidelijke stijging te zien geven in 2010 ten opzichte van 2008. Veelal worden inbraken gepleegd door gelegenheidsinbrekers, vooral in de vooravond tussen 17.00 uur en 23.00 uur. Zij zijn uit op snel succes en gemak en plegen hun inbraken daarom in een voor hen bekende omgeving. Een toenemend aantal woninginbraken wordt hiernaast gepleegd door professionele criminelen die in georganiseerd verband opereren.

In de veiligheidsmonitor hebben de ondervraagden woninginbraak met 8% als nummer 5 geplaatst in de Top-10 van meest belangrijke buurtproblemen. Zaken als hondenpoep, rommel, te hard rijden en parkeeroverlast scoren hoger. Opvallend is dat, hoewel het onderzoek in het kader van de Veiligheidsmonitor 2009 toont dat het aantal politieregistraties van woninginbraak ruim onder het gemiddelde lag in Steenbergen ten opzichte van de rest van Westelijk Noord-Brabant, het slachtofferschap van woninginbraak ruim boven gemiddeld scoorde.

Kennelijk is de impact van woninginbraken in de gemeente Steenbergen beduidend groter dan in andere West-Brabantse gemeenten. Alleen al om die reden verdient de preventieve aanpak van woninginbraken in onze gemeente blijvende intensieve aandacht. Dit ondanks het feit dat de eerste cijfers over de donkere maanden van 2011/2012 tonen dat een beduidend lager aantal woninginbraken heeft plaatsgevonden dan in die periode precies een jaar geleden. Toen werden we nog geconfronteerd met 16 woninginbraken in september en 21 in oktober. Nu liggen die aantallen op 2 en 6. Veel nieuwbouw woningen worden inmiddels standaard afgeleverd in overeenstemming met de eisen van het Keurmerk Veilig Wonen (KVV) niveau. Dit reduceert de kans op een 'succesvolle' inbraak beduidend.

Auto-inbraken

Het aantal auto-inbraken heeft in de periode 2008 - 2010 helaas een stijgende lijn te zien gegeven. Vooral al dan niet geïntegreerde navigatieapparatuur en airbags worden onttrokken. Landelijke preventieve voorlichtingcampagnes zijn geïntensiveerd en gericht uitgevoerd. Autobezitters worden erop gewezen om geen waardevolle voorwerpen achter te laten in de auto. Het aantal auto-inbraken steeg van 81 in 2008 naar 95 in 2010.

Diefstal fiets- bromscooters

Hat aantal (brom)fiets diefstallen geeft in 2009 een stijging van ruim 30% te zien ten opzichte van 2008. In werkelijkheid ligt dit aantal nog hoger omdat niet iedere eigenaar aangifte doet van de diefstal.

Schema 7: Indicator Nulsituatie 2008-2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2008	2010	Streefsituatie 2016
aangiften woninginbraken	58	110	60
aangiften auto-inbraken	81	95	85
aangiften autodiefstal	16	9	10
aangiften diefstal fiets/ bromscooters	54	56	50

aangiften vernielingen

zie onder 'Jeugd en veiligheid'

Ad 4 Onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast criminaliteit

Uit de in 2011 gehouden enquête Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat 1,8% van de bewoners in de gemeente zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt. In 2009 lag dat aantal op 1,5% en in 2007 op het opvallend hoge percentage van 10,2%.

Het in opdracht van Stadlander uitgevoerde onderzoek naar de leefbaarheid in onze gemeente, geeft aan dat het veiligheidsgevoel 's avonds gemiddeld met een 7,8 wordt beoordeeld. Dat is lager dan het veiligheidsgevoel overdag (8,5), maar wel een punt hoger dan het landelijk gemiddelde van 2010 (dat lag op 6,8). Het hoogste veiligheidsgevoel 's avonds wordt ervaren in De Heen dat met een waardering van 8,5 significant afwijkt van het landelijk gemiddelde. Ook Nieuw-Vossemeer scoort met een 8,0 ruim boven dat gemiddelde.

In de Werkgroep Kernbeleid Veiligheid is aandacht gevraagd voor de aantasting van de veiligheidsbeleving door het groeiende aantal MOE-landers. Alleen al de aanwezigheid of berichten over de tijdelijke of permanente vestiging leveren subjectieve, soms ongefundeerde gevoelens van onveiligheid op. In veel gevallen gaat het dan om angst voor het onbekende, voor de onbekende levensstijl van mensen uit onbekende landen met andere gewoonten en/of andere normen en waarden. Goede voorlichting aan zowel de nieuwkomers als aan de autochtone bevolking is nodig om deze subjectieve onveiligheidsgevoelens terug te dringen. Ontmoetingen tussen beide groepen inwoners en zo mogelijk integratie van de nieuwkomers in de lokale samenleving zal een positief effect hebben op de veiligheidsbeleving.

Schema 8: Indicator Nulsituatie 2009-2011 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2009	2011	Streefsituatie 2016
Percentage Bewoners dat zich vaak onveilig voelt	1,5 %	1,8 %.	1,5 %
Percentage bewoners dat zich vaak 's avonds alleen thuis onveilig voelt	3,3 %	1,7 %	1,5 %

Ad 5 Kwaliteit woonomgeving/tegengaan verloedering

De rapportcijfers die de inwoners van Steenberg en geven voor hun woonomgeving en voor de leefbaarheid zijn respectievelijk een 7,4 en een 7,3. Die waardering is gelijk aan het gemiddelde rapportcijfer in de regio Midden en West-Brabant.

In de enquête Waarstaatjegemeente.nl wordt dat beeld bevestigd; in 2011 gaven de ondervraagden van dat onderzoek een 7,3 voor de leefbaarheid in de buurt; exact het zelfde rapportcijfer als in 2009. Hoewel van verloedering van de woonomgeving in Steenberg en dus geen sprake is, is in de Veiligheidsmonitor 2009 wel aangegeven dat het saldo van de buurtontwikkeling ten opzichte van het vorige jaar (2008) sprake is van een achteruitgang met 10%. Een punt van aandacht dus!

Uit de Veiligheidsmonitor 2009 blijkt dat de inwoners van Steenberg en zich voornamelijk ergeren aan:

- hondenpoep
- te hard rijden en
- rommel.

Voor de aanpak van deze en andere ergernissen is inmiddels door de gemeente een Bijzondere Opsporings Ambtenaar (BOA) ingezet. Deze toezichthouder is onder andere bevoegd om boetes wegens overlast in de openbare ruimte uit te schrijven. Hij is niet bevoegd op te treden tegen snelheidsovertredingen.

Symptomen die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van de leefomgeving en het veiligheidsgevoel van inwoners, zoals overlastgevende jeugd, vernielingen, woninginbraken en de onveiligheidsgevoelens onder bewoners worden reeds enkele jaren als prioriteit aangemerkt.

In kernen waar sprake is van een verwaarlozing van de aanpak van verloedering valt vaak te constateren dat die verloedering leidt tot verdere verloedering; men is eerder geneigd rotzooi op straat te gooien of te laten liggen. In een verloederd staartbeeld komen vaker zaken voor als graffiti, het dumpen van oude en kapotte huisraad, op straat achterlaten van huishoudelijk afval (buiten de van gemeentewege aangeboden kliko's) en achtergelaten onklare motorvoertuigen. In een verloederde woon- en leefomgeving voelt men zich eerder onveilig dan in een schone opgeruimde buurt of wijk.

Juist met het oog om de verkeersveiligheid te verbeteren, en in dat verband ook overtreding van de geldende maximum snelheid terug te dringen, is de gemeente al enkele jaren bezig met het zogenaamd 'duurzaam veilig' inrichten van de openbare weg. Helaas komt het voor dat ondanks deze duurzaam veilige inrichting, er alsnog snelheidsovertredingen plaatsvinden.

Het huidige politiebeleid leert dat de aanpak daarvan binnen zo'n duurzaam veilig ingericht gebied geen opsporings- en handhavingsprioriteit heeft. Zoals eerder opgemerkt is de lokale BOA niet bevoegd verbaliserend op te treden tegen snelheidsovertredingen. Als gevolg hiervan dreigt een - uiteraard zeer ongewenst - vacuüm te ontstaan in het beoogde effectieve handavings- en opsporingsbeleid te zake snelheidsovertredingen in duurzaam veilig ingerichte gebieden. In dat verband zou het goed zijn om een centraal meldpunt in te richten waar zowel inwoners als politie en BOA gesignaleerde snelheidsovertredingen in 30-km gebieden kunnen laten registreren.

Ook de kwaliteit van de woonomgeving waar het betreft de openbare straatverlichting en (het onderhoud van) gemeentelijke groenvoorzieningen zijn van invloed op het veiligheidsgevoel. In de Werkgroep Kernbeleid Veiligheid is stil gestaan bij de beleving van inwoners dat de gemeente momenteel zou kiezen voor een minder felle straatverlichting. Er bestaat onduidelijkheid over de reden daarvan. In dit verband wordt opgemerkt dat in 2010 een beleidsplan openbare verlichting is vastgesteld. Daarover zijn destijds persberichten uitgegaan. Vanaf het moment van vaststellen van dit beleid is gestart - in combinatie met de start van de zogenaamde gebiedsgebonden aanpak, waarbij gewerkt wordt met teams die ieder voor zich verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van een bepaald gebied, veelal een bepaald dorp of een bepaalde wijk - met een gefaseerde invoering van nieuwe of verbeterde straatverlichting die voldoet aan het politie keurmerk veilige woonomgeving en bovendien energiezuinig is door toepassing van LED-verlichting.

Communicatie over nut en noodzaak, of achtergronden van een nieuw beleid op het gebied van openbare straatverlichting, kan meehelpen aan acceptatie van dat beleid en - indirect - aan het voorkomen van een subjectief gevoel van onveiligheid door de aangepaste openbare straatverlichting. Hetzelfde geldt voor het al dan niet regelmatig snoeien van (weelderig groeiende) struiken in openbare plantsoenen en andere gemeentelijke groenvoorzieningen. Het snoeibeleid is van invloed op het subjectieve veiligheidsgevoel van onze inwoners.

Ook communicatie over de inrichting van bepaalde buurten en wijken, of bepaalde straten als 30-km zone verdient aanbeveling; bij een aanzienlijk aantal inwoners lijkt onduidelijkheid (of zelfs onbegrip) te bestaan over deze inrichting, zeker als het gaat over doorgaande wegen.

De grootste verhuurder van woningen in de sociale sector, Stadlander geeft aan te willen werken aan de instandhouding en waar nodig de verbetering van een duurzame en prettige leefomgeving. Stadlander en andere woningcorporaties richten zich steeds meer op leefbaarheid in de buurt en in de wijk. Punt van aandacht is daarbij o.a. de brandgangen achter woningcomplexen die vaak niet of nauwelijks verlicht zijn.

Acties die bijdragen aan het realiseren van de streefsituatie 2016 (onderstaande acties zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid)

Veiligheidsthema: Overlast

- Integrale handhaving
- Melden van overlast en criminaliteit
- Buurtpreventie stimuleren

Veiligheidsthema: Gewelddelicten

- Huiselijk geweld (meldpunt)
- Huisverbod
- Opsporen van verdachten en aanleveren aan Openbaar Ministerie

Veiligheidsthema: Vermogensdelicten

- Woninginbraken: Keurmerk Veilig wonen / Donkere Dagen Offensief
- Aansluiten regionale ontwikkelingen Veiligheidshuis
- Justitieel Casus Overleg (JCO)

Veiligheidsthema: Onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast criminaliteit

- Sociale veiligheid (verlichting, groenvoorzieningen)

Veiligheidsthema: Kwaliteit woonomgeving / tegengaan verloedering

- Buurtpreventie stimuleren
- Flexibele inzet BOA's
- Sociale veiligheid (verlichting, groenvoorzieningen)
- Communicatie met inwoners

4.2 Bedrijvigheid en veiligheid

De thema's voor het beleidsterrein Bedrijvigheid en veiligheid hebben te maken met de sociale veiligheid rond bedrijvigheid zoals winkelcentra en bedrijventerreinen. Maar er valt ook te denken aan de veiligheid rond uitgaan, toerisme en grootschalige evenementen. Maatregelen hiervoor hebben een gemengd publiekprivaat karakter.

Veiligheid van bedrijvigheid is een randvoorwaarde voor een goed vestigings- en ondernemersklimaat. Het is daarom wenselijk om het gunstige ondernemersklimaat in de gemeente Steenberghe te behouden en waar nodig te verbeteren. Aan de veiligheid op en om de bedrijventerreinen moet daarom ook in de komende jaren aandacht worden besteed.

Bij de renovatie van bestaande bedrijventerreinen en de eventuele ontwikkeling, aanleg en inrichting van nieuwe bedrijventerreinen is van belang dat er al in een vroeg stadium rekening wordt gehouden met fysieke en sociale veiligheidsaspecten. Deze maatregelen richten zich op het terugdringen van criminaliteit en onveiligheid bij bedrijven en instellingen.

Het veiligheidsveld 'Bedrijvigheid en Veiligheid' bestaat uit 5 thema's:

1 Winkelgebieden

2 Bedrijventerreinen

3 Veilig uitgaan

4 Veilig recreëren

5 Evenementen en veiligheid

Ad 1 Winkelgebieden

Het aantal aangiften van winkeldiefstal is in onze gemeente laag. In 2010 werd slechts 4 maal aangifte gedaan. Er zijn geen signalen bekend over een aanzienlijk groter aantal daadwerkelijk gepleegde winkeldiefstallen. Als dat wel het geval is moet de conclusie getrokken worden dat sprake is van een geringe aangiftebereidheid bij de winkeliers.

Ad 2 Bedrijventerreinen

Het aantal bedrijfsinbraken laat in 2010 ten opzichte van 2008 een daling zien van 45 naar 32 aangiften. Het jaar 2009 gaf een piek te zien van 50 bedrijfsinbraken, waaronder tevens begrepen zijn inbraken in winkelpanden. Eén van de onderdelen van de veiligheidsaanpak op bedrijventerreinen is cameratoezicht, gecombineerd met een ondersteunend pakket aan (fysieke en organisatorische) maatregelen. Op het bedrijventerrein Reinierpolder zijn deze voorzieningen inmiddels gerealiseerd. Mogelijk dat mede daardoor het aantal bedrijfsinbraken vorig jaar is afgenomen.

Schema 9: Indicator Nulsituatie 2008-2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2008	2010	Streefsituatie 2016
Aantal aangiften van winkeldiefstal	x	4	4
Aantal aangiften bedrijfsinbraken	45	32	30 Nieuwe bedrijventerreinen (te realiseren vanaf 2012): 50% minder inbraken per bedrijventerrein ten opzichte van de bestaande bedrijventerreinen.
aangiften vernielingen	zie onder 'Jeugd en veiligheid'		

Ad 3 Veilig uitgaan

Het uitgangspunt is een veilige situatie in het uitgaansleven waarbij de inwoners geen onveiligheidsgevoelens mogen ervaren. Een veilige situatie tijdens het uitgaansleven kan de gemeente niet alleen realiseren, om deze situatie te bereiken zullen ook de (horeca)ondernemers en de politie moeten participeren. Inmiddels zijn er op basis van de Kwaliteitsmeter Veilig uitgaan afspraken gemaakt over de sluitingstijden van de horeca, de huis- en gedragsregels en wat er verwacht wordt van de betrokken partijen van het convenant.

De betrokken partners van het horecaconvenant zijn de gemeente, politieteam Mark en Dintel, Koninklijke Horeca Nederland en de individuele horecaondernemers. Vanaf 2012 geldt in de stad Steenberg en een systeem van Collectieve Horeca Ontzegging op basis waarvan personen die zich niet gedragen in de horeca voor korte of langere tijd de toegang tot alle aangesloten horecabedrijven wordt ontzegd. Handhaving van die ontzegging ligt primair bij de horecaondernemers zelf maar zij kunnen indien nodig terugvallen op de politie. Het systeem van Collectieve horeca Ontzegging staat in principe ook open voor horecaondernemers uit andere delen van de gemeente.

Door de afspraken in het kader van Veilig Uitgaan zijn er meer controle mogelijkheden om een veilige situatie te handhaven. En het bereikt meer duidelijkheid naar de burgers en de horeca. Goede ervaringen zijn inmiddels opgedaan met het zogenaamde maandagmorgenoverleg tussen de uitbaters van horeca op de Markt in Steenberg en de wijkagent of de horecabrigadier.

Er wordt teruggeblikt op de veiligheid en openbare orde van het afgelopen weekend en zo nodig al vooruitgeblikt naar het dan aankomend weekend. Er wordt adequaat ingespeeld op een te verwachte toeloop van cafébezoekers of op eventuele signalen die zouden kunnen leiden tot mogelijke ordeverstoring.

Bij tijd en wijle komen periodes voor waarin het uitgaansklimaat wordt verstoord. In die periodes gaat het in het ene weekend goed, het andere weekend loopt het uit de hand. Sinds enkele jaren wordt in de weekenden de politie regelmatig geconfronteerd met vernielingen, meestal voortkomend uit baldadigheid door jongeren die teveel alcohol of drugs hebben gebruikt. De politie surveilleert gericht op de 'hotspot locaties', veelal voorkomende in de stad Steenbergen. Dit lijkt effectief te zijn want in de laatste jaren is sprake van een opvallende afname van het aantal ordeverstoringen. Uit preventief oogpunt zijn in verband met deze problematiek alle bebouwde kommen van de gemeente Steenbergen aangewezen als niet-alcohol gebied op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit zorgt voor duidelijkheid richting de burger en voorkomt dat de jeugd op straat zich te buiten gaat aan alcoholmisbruik. Ook wordt hiermee voorkomen dat jongeren op de openbare weg zich indrinken alvorens in het uitgaansgebied horecabedrijven te bezoeken.

In de beleving van veel inwoners, zeker van inwoners met kinderen in de leeftijd waarop zij plegen uit te gaan in de lokale horeca, gebeurt er in en om de cafés meer dan publiekelijk bekend is. Meermalen worden signalen gehoord over groepen jongeren die het stadscentrum zouden regeren. Zij zouden bepalen wie toegang heeft tot bepaalde horecazaken en wie niet. De horeca geeft aan te beschikken over een adequaat toelatingsbeleid dat door de inzet van portiers of door de uitbaters zelf wordt gehandhaafd. Bij tijd en wijle vinden in en om de horecabedrijven vechtpartijen plaats waarbij meestal slechts een of twee, maar soms ook veel meer mensen bij betrokken zijn. Veelal zaken die vaak wel gezien of gehoord worden door de jeugd die de cafébedrijven bezoekt, maar die zij uit angst voor de gevolgen daarvan, niet vertellen aan hun ouders. Zij willen immers niet riskeren dat zij in een volgend weekend niet meer uit mogen gaan in Steenbergen waar ze het in principe toch wel heel leuk en gezellig vinden. De indruk bestaat dat veel inwoners, die op jongere leeftijd zelf de horeca in de stad bezochten en nu kinderen in de uitgaansleeftijd hebben, juist heel blij zijn met deze uitgaansgelegenheden in de eigen stad. Zij sluiten zich daarom mogelijk af van signalen over drugsgebruik en -handel en alcoholgebruik door te jonge kinderen of over jongeren die (thuis of elders, soms zelfs in de openbare ruimte) experimenteren en hun gezondheid in gevaar brengen met een te grote dosis van alcohol en/of drugs, dan wel door een combinatie van verschillende verdovende middelen. Voor de overheid is het moeilijk om een juist beeld te krijgen van de situatie. Pogingen daartoe worden sinds enkele jaren ondernomen door intensivering van contact en overleg van de gemeente, de lokale jongerenwerker en van de politie met de lokale horecaondernemers en hun belangenorganisatie, de afdeling Groot Steenbergen van Koninklijke Horeca Nederland.

Regelmatig wordt vanuit verschillende hoeken aangedrongen op invoering van cameratoezicht omdat men de indruk heeft dat met behulp daarvan de daders van gepleegde vernielingen en of raddraaiers die de oorzaak zijn van vechtpartijen, gepakt kunnen worden. Bekend is echter vanuit andere gemeenten dat in 90% van de situaties waarin wel camerabeelden voorhanden zijn deze niet bruikbaar zijn voor dat doel. Daders zijn veelal niet herkenbaar in beeld.

Ad 4 Veilig recreëren

De gemeente Steenbergen beschikt over vele mooie gebieden waar het goed recreëren is, niet alleen op het land maar zeker ook op het water. Er zijn over het algemeen geen extreme veiligheidsproblemen. In andere gemeenten met recreatiegebieden bestaan een aantal aandachtspunten op het gebied van veiligheid en recreatie, die mogelijk ook in de gemeente Steenbergen kunnen ontstaan:

- Het onder invloed besturen van een boot
- Sneller varen dan geldende snelheidslimieten
- Geluidsoverlast
- Intimidatie, bedreigingen
- Diefstal van boten en motoren
- Kampvuurtjes en barbecues op de dagcamping

Het stadspark in Steenberg, bedoeld als een mooie groene oase in het verstedelijkte gebied en een ontmoetingsplaats voor jong en oud, is ook een bij een groep jeugdigen een geliefde plek om rond te hangen. Helaas vertoont deze groep daarbij met regelmaat een onacceptabel gedrag ten opzichte van de overige gebruikers van het park. Vermoedens bestaan over drugsgebruik en- drugshandel in het park. Ook is gerapporteerd dat de groep jongeren anderen intimideren en hen zodoende een onbelemmerde toegang tot het park benemen. Een zelfde problematiek doet zich voor in het park te Dinteloord.

Over het algemeen kan worden geconcludeerd dat het veilig recreëren is in gemeente Steenberg. De veiligheid in de hiervoor genoemde parken blijft echter een punt van aandacht.

Ad 5 Evenementen en veiligheid

(Grote) evenementen kunnen een risico met zich mee brengen op het gebied van de openbare orde en veiligheid. In Steenberg kennen we geen echte grote evenementen maar wel een drietal middelgrote evenementen. Dat zijn de Jaarmarkt in Steenberg, de Muza-feesten in Dinteloord en het Borstrockfestival / dance-event Bassrulers in Nieuw-Vossemeer.

Sinds het drama in Hoek van Holland op 22 augustus 2009 bij het evenement 'Sunset Grooves' worden met betrekking tot het organiseren van grote evenementen strengere (veiligheids-)eisen gesteld. Er is inmiddels voor de grotere evenementen een regionale evenementenbeleid ontwikkeld. Vergunningen met betrekking tot aanvragen van het organiseren van deze grote evenementen worden altijd door de gemeente, politie, brandweer en de GHOR getoetst aan deze (veiligheids-)eisen. De evenementen in onze gemeente behoren overigens niet tot de categorie 'grote evenementen'.

Acties die bijdragen aan het realiseren van de streefsituatie 2016 (onderstaande acties zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid)

Veiligheidsthema: Winkelgebieden

- Toezicht en handhaving door BOA's

Veiligheidsthema: Bedrijventerreinen

- Veilig Ondernemen / parkmanagement
- Veiligheidsscan aan individuele bedrijven
- Afstemming beveiligingsmaatregelen bedrijventerreinen

Veiligheidsthema: Veilig Uitgaan

- Extra toezicht uitgaansavonden en -gebieden
- Horecaconvenant

Veiligheidsthema: Veilig recreëren

- Integrale aanpak overlast op recreatielocaties

Veiligheidsthema: evenementen en veiligheid

- Uitvoering gemeentelijk en regionaal evenementenbeleid

4.3 Jeugd en veiligheid

Het beleidsterrein Jeugd en veiligheid bevat de veiligheidsproblemen die specifiek met jeugd te maken hebben. Het gaat daarbij zowel om 12-minners als om oudere jeugd. Het beleidsterrein bestaat uit 6 thema's:

1 Individuele verdachten; veel- en meerplegers

2 Overlastgevende jeugdgroepen

3 Alcohol- en drugsgebruik

4 Vernielingen/vandalisme

5 Veilige school

6 12-minners

Momenteel wonen er in Steenbergse circa 6.100 jongeren tussen de 0-23 jaar. Jongeren vormen een kwetsbare groep; ze lopen niet alleen een groter risico dan anderen om als verdachte in de criminaliteitsstatistiek terecht te komen, maar ook om zelf slachtoffer te worden. Naast het feit dat jongeren de gemeente een sprankelend en dynamisch karakter geven, is een keerzijde dat een (klein) deel van de jongeren voor overlast zorgt en zodoende een stempel drukt op het (on)veiligheidsgevoel van inwoners. Landelijk gezien wordt 75% van de jeugdcriminaliteit gepleegd in groepsverband. Te betreuen valt dat gedrag van jongeren, vooral van jongeren in de puberteit, al snel wordt geabnormaliseerd; Het is echter kenmerkend voor die levensfase dat grenzen worden opgezocht en dat deze pubers een eigen identiteit en plek in de samenleving willen veroveren. Dit is geen verschijnsel van deze tijd maar van alle tijden, Ook hier is 'communicatie' het sleutelwoord, als het gaat om verbetering van de beeldvorming over het handelen van jongeren. Te betreuen valt dat er vaak alleen 'slecht' nieuws over het gedrag van jongeren in de media verschijnt. Dat dit niet bijdraagt aan een objectieve en goede beeldvorming is evident.

Met het overgrote deel van de jongeren, en dan hebben we het over zo'n 85%, gaat het gelukkig goed. Zij groeit zonder problemen op. De resterende 15% heeft in meer of mindere mate ondersteuning nodig. Een klein deel van hen het risico af te glijden tot criminaliteit. Dit risico is het grootst bij jongeren die te maken hebben met een combinatie van factoren, zoals een lage of geen opleiding, alcohol- en drugsgebruik en gezinsproblematiek (zoals huiselijk geweld en problematische eenoudergezinnen). Deze jongeren verdienen extra aandacht. Door vroegtijdig, snel en consequent te reageren op normoverschrijdend gedrag (vaak in groepsverband) en de eerste strafbare feiten, is de kans op verergering van de problematiek te verminderen. In dit verband wordt verwezen naar het gestelde onder ad 2. van deze paragraaf, handelende over 'overlastgevende jeugdgroepen' waar wordt ingegaan op de aanpak via de zogenaamde Beke-methode.

Schema 10: Indicator Nulsituatie 2009-2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2009	2010	Streefsituatie 2016
Aantal meldingen jeugdoverlast	100	50	40
Vernielingen / Vandalisme	x	218	200
Aantal Halt-verwijzingen	38	33	35

Ad 1 Individuele verdachten, veel- en meerplegers

De aanpak van veelplegers of stelselmatige daders is één van de accenten in het landelijk veiligheidsprogramma 'Naar een veiliger samenleving'. De zogenaamde draaideurcriminelen zijn verantwoordelijk voor 22% van alle strafzaken. Landelijk zijn er naar schatting 25.000 stelselmatige daders. Uit onderzoek van de politie blijkt dat een groot gedeelte van de jongeren uit Steenbergen niet in aanraking komt met de politie. Bij een klein gedeelte van de jongeren gaat het echter wel mis, zij worden dan ook besproken in het Justitieel Casus Overleg (JCO) Jeugd.

In het JCO Jeugd bespreken de deelnemers de door hen ingebrachte casussen en de door het Openbaar Ministerie geprioriteerde jeugdige en veelplegers en zeer actieve veelplegers. Met betrekking tot deze veelplegers wordt per persoon een aanpak afgestemd. Momenteel is er slechts één veelpleger woonachtig in Steenbergen. Ter verduidelijking: een veelpleger is een persoon die tijdens zijn hele leven 10 misdrijven heeft gepleegd, een zeer actieve veelpleger is een persoon die de afgelopen 5 jaar 10 of meer misdrijven heeft gepleegd. Er zijn geen concrete signalen over activiteiten van loverboys in de gemeente Steenbergen. Wel zijn er bij enkele functionarissen die contacten hebben met jeugdigen in onze gemeente vermoedens (geweest) over één geval, doch deze konden tot op heden niet hard gemaakt worden.

Ad 2 Overlastgevende jeugdgroepen

Jongeren zoeken elkaar op, vormen groepen en netwerken en brengen veel tijd door op straat. Niet alle bewoners reageren positief op hun aanwezigheid. Hoewel de jongeren meestal vinden dat ze aanvaardbaar gedrag vertonen strookt dit niet altijd met de (subjectieve) beleving van bewoners. In die zin staan burgercultuur en jongerencultuur soms lijnrecht tegenover elkaar. Op diverse locaties in de gemeente is er sprake van hinderlijke jeugdgroepen, waarvan in een enkel geval de classificatie 'overlastgevend' in de praktijk wordt benaderd. Het aantal incidenten met betrekking tot jeugdoverlast in Steenbergen is in 2010 ten opzichte van 2009 beduidend gedaald (100 versus 50). De prognose is dat de afname ook in de komende jaren nog verder licht zal doorzetten. In de eerste 9 maanden van 2011 werden 43 meldingen geregistreerd. Het meerjarig gemiddelde in dezelfde periode ligt op 77.

In dit kader wordt onder hinderlijke jeugdgroep verstaan, een groep jongeren die wat rond hangt in de buurt, af en toe luidruchtig aanwezig is en zich niet zoveel aantrekt van de omgeving. Soms loopt het gedrag van zo'n groep wel eens uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is snel in de kiem te smoren en vaak ook meer toeval dan gepland. Zo'n hinderlijke groep bestaat uit jongeren die individueel nagenoeg geen hinder en/of overlast veroorzaken. Incidenteel maakt de groep zich wel eens schuldig aan kleine vernielingen. Over het algemeen is het een groep die nog wel voldoende 'autoriteitgevoelig' en aangesproken kan worden op hun gedrag.

De Beke-indeling

De op dit vlak gezaghebbende dr. B.W.M.A. Beke maakte op basis van het antisociale en criminele gedrag een onderverdeling in typen problematische jeugdgroepen. Deze indeling wordt inmiddels ook gehanteerd in de Regio Westelijk Noord-Brabant. Onderscheid wordt gemaakt in hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen.

Hinderlijke groepen

Hinderlijke groepen bestaan uit jongeren die in hun eigen wijk een of meerdere plekken hebben waar ze geregeld samenkomen/rondhangen. De omvang van de groep ligt tussen de tien en twintig jongeren. De meeste jongeren zijn tussen de dertien en zestien jaar oud en hebben een overwegend Nederlandse achtergrond. Hinderlijke jeugdgroepen kennen verhoudingsgewijs weinig wisselingen in de samenstelling. Wel groeit de groep in de loop van de tijd. Binnen hinderlijke groepen zien we dat bepaalde jongeren een leidende rol spelen, maar deze is veelal impliciet (wordt ook niet als zodanig door andere jongeren gezien).

Het grootste deel gaat naar school, met name het VBO/MAVO en de rest heeft een of ander baantje. Er wordt in dergelijke groepen wel alcohol gebruikt, maar zeker in verhouding met de andere twee typen jeugdgroepen valt dat erg mee. Softdrugsgebruik is binnen dit type groep veel gewoner. Gebruik van XTC of andere drugs is een uitzondering. Jongeren uit dit type groep hebben redelijk veel contacten buiten de groep en nieuwelingen worden relatief gemakkelijk toegelaten. Hinderlijke groepen bestaan enkele jaren (gemiddeld tweeënhalve jaar) en verdwijnen dan weer. Hinderlijke jeugdgroepen kunnen over de brede linie als (zeer) licht worden beschouwd. Dat blijkt onder meer uit hun schaarse politie- en justitiecontacten. De wijkagent komen ze regelmatig tegen als ze voor de nodige overlast zorgen in de wijk en in sommige gevallen leidt dat hooguit tot een Halt-straf of een boete. Het zijn met andere woorden jongeren die af en toe over de schreef gaan, maar nog goed te corrigeren zijn. Jongeren uit dit type groepen zijn 'gespecialiseerd' in hinderlijk gedrag, zo blijkt uit hun criminaliteitsprofiel. Hun belangrijkste bezigheden bestaan uit het bewust of onbewust veroorzaken van hinder en overlast voor hun omgeving. Dat gebeurt gewoon op straat, maar ook in het verkeer gedragen zij zich niet naar behoren (overtreden allerlei verkeersregels). Het betreft vooral het in groepen rondhangen, het provoceren van bijvoorbeeld winkelend publiek en het veroorzaken van geluidsoverlast. De leden plegen op zijn tijd lichte vernielingen. Een beperkt aantal jongeren uit dergelijke groepen maakt zich soms schuldig aan (veelal lichte) gewelds- en (in mindere mate) vermogensdelicten. Binnen dergelijke groepen bestaat - in het verlengde hiervan - een lichte neiging om zich te verzetten tegen het openbaar gezag.

Overlastgevende groepen

De overlastgevende groepen nemen over de hele linie een tussenpositie in: soms lijken ze wat meer op hinderlijke groepen en soms komen ze erg dicht in de buurt van criminele groepen (zie verderop). Zo lijken de overlastgevende groepen qua omvang en leeftijd sterk op hinderlijke groepen. Ze tellen veelal tussen de tien en twintig leden en de leeftijd ligt een fractie hoger dan die van hinderlijke groepen. Ook het opleidingsniveau voor het merendeel van de jongeren uit dit type verschilt niet zo veel van dat van hinderlijke jeugdgroepen (is iets lager). Op andere punten is de afstand tussen hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen veel groter. Dat wordt zichtbaar bij het aantal jongeren dat de school heeft verlaten. In tegenstelling tot hinderlijke groepen betreft het bij overlastgevende groepen dan vaak jongeren die voortijdig zijn afgehaakt en vervolgens ook niets om handen hebben (werkloos). Opvallend is verder dat in overlastgevende jeugdgroepen vaker jongeren zitten van verschillende etniciteiten. Dit type jeugdgroep opereert minder wijkgebonden (waarin ze meer lijken op criminele jeugdgroepen). De reden daarvoor is vooral gelegen in hun vrijetijdsbesteding. Jongeren uit dit type groep gaan regelmatig uit. Het forse alcoholgebruik, maar ook het gebruik van softdrugs en partydrugs als XTC en speed bevestigen dat. Dat in het verlengde daarvan jongeren uit deze jeugdgroepen vaker betrokken raken bij openlijke geweldpleging en lichte mishandeling (soms gepaard gaand met gebruik van wapens) ligt dan ook in de lijn der verwachting. Overlastgevende groepen geven de politie, maar ook justitie aanmerkelijk meer werk. Jongeren uit dit type jeugdgroep komen regelmatig in aanraking met politie en een deel van hen is naast een Haltstraf/boete ook al tegen een voorwaardelijke en zelfs onvoorwaardelijke vrijheidsstraf aangelopen. Verschillende karakteristieken wijzen in de richting van een duidelijk andere groepsstructuur of het begin van een andere groepsstructuur. Zijn hinderlijke groepen te karakteriseren als 'los zand', overlastgevende jeugdgroepen daarentegen zijn hechter. Ze bestaan ook langer (gemiddeld vier jaar). Dit type jeugdgroep speelt blijkbaar een centralere rol in het dagelijks leven van de erbij aangesloten jongeren. Indicatief is het gegeven dat een deel van deze jongeren werkloos is en ook het gegeven dat jongeren die een centrale of leidende rol spelen vaker als zodanig worden (h)erkend door de andere leden van de groep. Er is dus meer overeenstemming over dit soort posities. Opvallend is tenslotte ook het gegeven dat er - naast weinig wisselingen - ook een veel geringere instroom is. Men komt er met andere woorden niet zo maar binnen. Als het criminele gedrag van dit type groep onder de loep wordt genomen, lijkt de term 'overlastgevend' enigszins eufemistisch. Ze maken zich in ruime mate schuldig aan diverse vormen van hinderlijk gedrag.

Geweldpleging wordt absoluut niet geschuwd en het blijft dan niet altijd bij de lichtere vormen. In dat opzicht komen ze in feite dichterbij de buurt van criminele jeugdgroepen dan van de hinderlijke jeugdgroepen. Daar komt bij dat de confrontaties met openbaar gezag vaker en ook ernstiger zijn (dan bijvoorbeeld bij voorgaande type jeugdgroep). Ook daarin komt de antisociale kern van overlastgevende groepen naar voren.

Criminele groepen

Criminele groepen wijken op tal van fronten af van voorgaande twee typen jeugdgroepen. Het zijn over het algemeen grote groepen (gemiddeld aantal leden circa 30) en is er een opmerkelijk brede spreiding in leeftijd: de jongste leden zijn ongeveer twaalf jaar, de oudste leden boven de twintig. Ook qua opleidingsniveau scoren jongeren uit dit type jeugdgroep extreem laag. Een substantieel deel komt niet veel verder dan het basisonderwijs of volgt speciaal onderwijs. Dat de motivatie op dit terrein gering is, blijkt verder uit het relatief groot aantal vroegtijdige schoolverlaters en uit het grote aantal jongeren dat spijbelt of gespijbelde heeft. Veel jongeren uit criminele groepen zijn werkloos. In verhouding is de samenstelling van dit type jeugdgroep ook vaak gemengd (allochtoon - autochtoon) of bestaat volledig uit jongeren van een andere etniciteit (Marokkaans, Turks of Antilliaans). Dit type jeugdgroep heeft de grootste actieradius, soms zelfs regionaal en landelijk opererend. De reden hiervoor is deels sociaal, zoals bezoek van diverse uitgaanscentra, deels zakelijk. Denk aan het plegen van criminaliteit. Alcohol- en drugsgebruik zijn breed ingevoerd. Daarnaast handelt dit type jeugdgroep professioneel in drugs. Binnen dergelijke milieus blijkt het ook gangbaar dat men zich bewapent. De meerderheid heeft een wapen (veelal een steek- of stootwapen) en dat wordt in voorkomende gevallen ook gebruikt. Wat betreft het criminaliteitspatroon valt op dat criminele jeugdgroepen net als de andere typen hoog scoren op alle vormen van hinderlijk gedrag en daarnaast ook zwaardere criminaliteitsvormen plegen. Handel in drugs, zwaardere geweldpleging en geweldpleging met diefstal (zwaardere vermogensdelicten) vormen onderdeel van hun repertoire. De indruk bestaat dat het hier om delicten gaat waarbij sprake is van een ander soort motieven en daarmee een andere wijze waarop delicten worden gepleegd. Criminaliteit vanwege het (financiële) gewin neemt de plaats in van criminaliteit vanwege de kick of vanwege het aanzien. Dat de criminele activiteiten niet altijd onopgemerkt blijven, komt tot uiting in het aantal politie- en justitiecontacten. In alle criminele groepen zitten jongeren die - naast geldboetes - tegen een (on)voorwaardelijke vrijheidsstraf zijn opgelopen.

Kort samengevat verstaan we in onze gemeente onder een overlastgevende groep een groep jeugdigen die nadrukkelijk in de buurt aanwezig is. Zij kunnen af en toe provocerend optreden en vallen omstanders wel eens lastig. Te denken valt dan aan uitschelden of soms zelfs intimiderend gedrag. De groep vernielt regelmatig allerlei zaken en laat zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen dan de hinderlijke jeugdgroepen. Deze overlastgevende jeugdgroepen kunnen ook minder goed gecorrigeerd worden. De lichtere vormen van criminaliteit waar de groep zich wel eens schuldig aan maakt, wordt doelbewust gepleegd. De groep is duidelijk bezig om ervoor te zorgen dat ze niet gepakt wordt op crimineel handelen.

Bemoeilijkende factoren bij de aanpak van jongerenoverlast is dat de samenstelling van de groepen nogal eens aan verandering onderhevig is en dat locaties en tijdstippen waarop jongeren bij elkaar komen zeer veranderlijk zijn. In de regel verdwijnt de overlast binnen enkele weken en soms maanden op de ene locatie, waarna het op een andere locatie weer opduikt. Onduidelijk is of er dan sprake is van een nieuwe groep, dezelfde of wellicht een ad-hoc groep. Flexibiliteit in de aanpak is dan ook een sleutelwoord.

In Steenbergse wordt deze flexibiliteit vorm gegeven door integraal ketenoverleg, waaraan de wijkagenten van politie, de beleidsmedewerkster jeugd, de leerplichtambtenaar, de medewerker jeugdhulpverlening en de jongerenwerker deelnemen.

Vanaf 2012 zal ook de ambtenaar openbare orde en veiligheid aanschuiven. Groepen en individuele jongeren worden op basis van de hiervoor omschreven Beke-systematiek in beeld gebracht, 'gevolgd' en kan consequente uitvoering van het in het ketenoverleg afgesproken plan van aanpak (persoons-, groeps- en/of domeingericht) plaatsvinden. Overwogen wordt om het betrekken van ouders/verzorgers van overlastgevende jongeren als middel in te zetten. Anderzijds moet de samenleving (weer) leren om jongeren zelf aan te spreken op hun soms hinderlijk, soms zelfs onacceptabel gedrag.

Er worden momenteel 11 locaties onderscheiden waar jongeren zich plegen op te houden. In bijna alle gevallen gaat het om plekken waar jongeren zich over het algemeen goed gedragen en slechts een enkele keer hinderlijk gedrag vertonen. Op 2 locaties is bij tijd en wijle sprake van overlastgevend gedrag doordat de jeugd er dan herrie maakt en/of rommel achterlaat. Soms ook is sprake van vernielingen en intimiderend gedrag. Criminele groepen hangjongeren kent onze gemeente niet.

De gemeente Steenberghe werkt samen met Halt Midden en West Brabant. Buro Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit. Halt heeft ook in de preventie een belangrijke rol. Op alle basisscholen en in de basisvorming op scholen voor voortgezet onderwijs wordt voorlichting gegeven over actuele onderwerpen die jongeren raken. Hiernaast zijn er reeds vele jaren vuurwerkpreventie campagnes uitgevoerd.

Het aantal Halt-verwijzingen fluctueerde in de afgelopen jaren. In 2008 was sprake van 23 verwijzingen, in 2009 van 38 en in 2010 van 33 verwijzingen. In deze aantallen zijn begrepen de Halt-verwijzingen van de leerplichtambtenaar. Dat aantal schommelde in deze jaren rondom de 7.

Ad 3 Alcohol- en drugsgebruik

Bij alcoholoverlast gaat het met name om jeugd die hinderlijk gedrag vertoont op straat, vernielingen begaat of geluidsoverlast veroorzaakt als gevolg van (overmatig) alcoholgebruik. Ook het achterlaten van kapotte bier- en andere flessen op de openbare weg levert onveilige situaties op.

Het gaat dan om drankgebruik als één van de oorzaken van overlastgevend gedrag. Het is daarom logisch dat inwoners eerder aangeven last te hebben van rondhangende en baldadige jeugd dan van alcoholgebruik.

De gemeente Steenberghe onderhoudt regelmatig contact met instanties die zorg leveren om de volksgezondheid in de gemeente te bevorderen. De afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling is onder andere belast met (volks)gezondheidsbeleid. Novadic-Kentron is een van de partners waarmee samengewerkt wordt op het gebied van alcohol en drugsgebruik. Novadic-Kentron wil als expertisecentrum mensen voor wie gebruik van middelen tot een ernstig verslavingsprobleem is geworden of dreigt te worden, in staat stellen hun verslaving, verslavingsgedrag en daarmee samenhangende 'levensproblemen' te overwinnen, te beperken of te beheersen. Novadic-Kentron is hét regionale expertisecentrum voor verslavingszorg. Daarnaast zijn instanties als Maatschappelijk werk, het jeugd preventie project als het om jongeren gaat en de GGD betrokken bij het preventieve veld om Alcohol en drugsgebruik terug te brengen.

Vastgesteld moet worden dat de lokale overheid niet of nauwelijks zicht heeft op de daadwerkelijk omvang en intensiteit van drugsgebruik en de gevolgen daarvan voor individuele gebruikers of de samenleving. Onderzoeken daarnaar geven steeds wisselende beelden. Vraagtekens kunnen gezet worden bij het waarheidsgetrouw invullen van enquêtes over drugsgebruik, zeker als de ondervraagden behoren tot de groep van drugsgebruikers. Die onbekendheid met de feitelijke situatie baart ons zorgen.

Uit onderzoek van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) blijkt dat tussen de 60 en 70% van de gemeenten voorstander is van verhoging van de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop aan jongeren van 16 naar 18 jaar en het verplicht stellen van een blaastest voor jongeren. Jongeren zijn dan strafbaar als ze zich eerst thuis indrinken en dan de straat op gaan, hetgeen door een blaastest is te controleren.

Drugsoverlast, dus overlast als gevolg van het handelen in drugs en het gebruik ervan (al dan niet door verslaafden) komt - blijkens de registraties van aangiften daarvan bij de politie - maar nauwelijks voor in de gemeente. In de eerste maanden van 2011 werden 11 aangiften opgenomen. Het meerjarig gemiddelde over dezelfde periode is 15. Dat neemt niet weg dat zorg bestaat over de hoeveelheden drugs die gebruikt worden en over het experimenteren (soms thuis, soms in het openbaar gebied en soms in de horeca) met verschillende soorten verdovende middelen tegelijkertijd.

Ad 4. Vernielingen/Vandalisme

De Veiligheidsmonitor leert dat 12% van de ondervraagden aangeeft het slachtoffer te zijn geweest van vandalisme. Dat percentage ligt 3% lager dan het gemiddelde in Midden en West-Brabant. Ook als alleen gekeken wordt naar 'overige vernielingen' ligt dit percentage van 4,6 % ruim onder het gemiddelde in de regio waar 7,9 % aangeeft daarmee te maken te hebben gehad.

Ervaringen in het land geven aan dat vaak slechts één persoon of een kleine groep personen verantwoordelijk voor een groot aantal vernielingen; vernielingen die overigens vaak door jongeren worden gepleegd en in toenemende mate alcohol gerelateerd zijn.

Vernielingen die niet op korte termijn worden hersteld geven de stad of het dorp een beeld van verloedering. Dat op zich leidt vaak tot verdere verloedering; men is eerder geneigd rotzooi op straat te gooien of te laten liggen. In een verloederd staartbeeld komen vaker zaken voor als graffiti, het dumpen van oude en kapotte huisraad, op straat achterlaten van huishoudelijk afval (buiten de van gemeentewege aangeboden kliko's) en achtergelaten onklare motorvoertuigen. In een verloederde woon- en leefomgeving voelt men zich eerder onveilig dan in een schone opgeruimde buurt of wijk.

Ad 5 Veilige school

De gemeente Steenberghe ontwikkelt momenteel samen met de school voor voortgezet onderwijs 't R@velijn een convenant en uitvoeringsafspraken over veiligheid in en om de school. Door middel van regelmatig overleg met de school wordt bepaald op welke knelpunten eventueel actie moet worden ondernomen. Afspraken zijn of worden nog gemaakt over melden van verzuim van leerlingen, bevorderen van bewustwording, voorlichting, signalering en hulpverlening.

In het kader van de Lokale Educatieve Agenda is het onderwerp veiligheid ook een punt van aandacht op de basisscholen in onze gemeente.

Ad 6 12-minners

Er bestaat behoefte aan goede en veilige speeltuintjes, speciaal bedoeld voor jeugd tot en met 12 jaar, uiteraard gesitueerd in de onmiddellijke woonomgeving. Problemen worden ervaren in situaties waarbij oudere jeugd bestaande speeltuintjes en andere voorzieningen die niet specifiek voor hen zijn bestemd, gaat gebruiken als ontmoetingsplaats en daarmee het vrije gebruik van de speelvoorziening voor de jongste kinderen, of die andere voorzieningen belemmert of zelfs geheel onmogelijk maakt. In een enkel geval veroorzaakt die oudere jeugd op en vanaf die speeltuintjes of voorzieningen hinder dan wel overlast voor de buurt. Het aantal goede en veilige speeltuinen op zich voldoet aan de daarvoor in ons land geldende normen; onze gemeente telt zelfs een groter aantal speeltuintjes dan op basis van die norm als noodzakelijk moet worden aangemerkt.

Acties die bijdragen aan het realiseren van de streefsituatie 2016 (onderstaande acties zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid)

Veiligheidsthema: Individuele verdachten, veel- en meerplegers

- VIP behandeling door politie bij veel- en meerplegers
- Justitieel Casus Overleg (JCO) Jeugd
- Halt afdoeningen

Veiligheidsthema: Overlastgevende jeugdgroepen

- Betrokkenheid ouders: Brieven naar de ouders van overlastgevende jongeren
- Sluitende aanpak Jeugd
- Burgers meer betrekken bij overlastgevende jeugd
- Jongerenparticipatie
- Afstemmen openstelling jeugdcentra/activiteiten op behoeften van jongeren
- Integrale aanpak Jeugdoverlast

Veiligheidsthema: alcohol- en drugsgebruik

- Integrale aanpak alcohol- en drugsgebruik en overlast
- Aansluiting bij lokaal gezondheidsbeleid
- Extra toezicht uitgaansavonden en -gebieden BOA's
- Brieven naar de ouders van overlastgevende jongeren

Veiligheidsthema: Vernielingen / vandalisme

- Verhalen van schade op de dader (Lik op stuk-beleid)
- Extra toezicht loop- en sloop routes door politie en BOA's
- Aanpak overlast en vernielingen rond de jaarwisseling

Veiligheidsthema: Veilig School

- Voorlichtingen door Halt
- Convenant Veilige School
- Veilig Honk

Veiligheidsthema: 12-minners

- Voorlichtingsprojecten bureau Halt op basisscholen

4.4 Fysieke veiligheid

Bij fysieke veiligheid gaat het om beleid dat gericht is op het voorkomen van rampen en crises door risico's van gevaarlijke stoffen, hevige regenval, brandgevaar, milieuaantastingen, pandemieën, enzovoorts zoveel mogelijk te beheersen.

Het veiligheidsveld 'Fysieke Veiligheid' bestaat uit drie thema's:

1 Verkeersveiligheid

2 Brandveiligheid

3 Risico- en crisisbeheersing; preparatie en repressie

De crisisbeheersing- en rampenbestrijdingsorganisatie moeten worden aangepast aan de basisvereisten, zoals die gelden per 1 januari 2010 (eisen uit de nieuwe Wet Veiligheidsregio's). Dit geldt zowel voor de lokale organisatie als voor de organisatie op basis van samenwerking binnen de veiligheidsregio Midden- en West Brabant. De aanpassingen hebben betrekking op het Regionale Crisisplan en de daarvan afgeleide draaiboeken per gemeentelijk proces, maar ook op de opleidings-, trainings- en oefentrajecten (OTO), zowel lokaal als regionaal. Dit alles is overigens afhankelijk van de mate waarin gemeentelijke deelprocessen in de toekomst regionaal ingevuld zullen gaan worden. Vanaf 2012 zullen regelmatig bereikbaarheidsoefeningen worden gehouden.

Schema 11: Indicator Nulsituatie 2009-2010 Streefsituatie 2016

Indicator	Nulsituatie 2009	2010	Streefsituatie 2016
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	De crisisbeheersing- en rampenbestrijdingsorganisatie functioneert optimaal en voldoet aan de basisvereisten
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Evenementen verlopen zonder calamiteiten

Ad 1 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk aspect van veiligheid. Dit bleek onder andere tijdens de eerste bijeenkomst van de werkgroep Kernbeleid Veiligheid waarbij door meerdere participanten aandacht werd gevraagd voor het rijgedrag van automobilisten maar ook van jongeren op bromfietsen, de overtreding van de geldende snelheid van 30 km per uur in bebouwde kommen en het dubbel parkeren op de Kaaistraat in de stad Steenberg. Aangegeven werd dat de algemene perceptie van de bevolking is, dat tegen dit vaak hufterig gedrag niet of nauwelijks wordt opgetreden door politie of gemeentelijke toezichthouders. Ook het verkeersgedrag van het groeiende aantal Oost-Europese arbeidsmigranten in onze gemeente laat - helaas - vaak te wensen over. Oudere inwoners geven aan een gemis te ervaren aan goede voorzieningen voor fietsers.

Bij verkeersveiligheid gaat het er om dat de verschillende weggebruikers zo veilig mogelijk met elkaar gebruik kunnen maken van de openbare weg. De gemeentelijke wegen worden ingericht conform het landelijke programma 'Duurzaam Veilig'. De inbreng van bewoners en dorpsraden is hierbij van groot belang. Educatieve maatregelen en handhaving completeren de duurzaam veilige aanpak. Helaas impliceert een 'duurzaam veilige inrichting' niet dat iedereen zich op die wegen houdt aan de geldende verkeersregels.

Landelijk gezien is een vrij continue dalende trend waarneembaar van het aantal verkeersongevallen. Op de gemeentelijke wegen is deze dalende trend in de verkeersongevallen eveneens waarneembaar, maar daarnaast ook een toename van het aantal zeer ernstige verkeersongevallen, waarbij in enkele gevallen zelfs één of meer doden zijn te betreuren.

De basis voor het verkeersbeleid van de gemeente is gelegd in het medio 2010 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Verkeer Steenberg. Om doublures te voorkomen wordt daar in dit verband verder naar verwezen. De komst van de A4 en als gevolg daarvan de aanpassing van de huidige N259, zal in de toekomst effect hebben op het verkeers(veiligheid)beleid.

Onze gemeente grenst aan één van de drukst bevaren scheepvaartroutes van ons land, het Schelde-Rijn-kanaal. Dankzij inzet van de portefeuillehouder van veiligheid en de brandweercommandant is, met medewerking van de Commissarissen van de Koningin in de provincies Noord-Brabant en Zeeland, een systeem tot stand gekomen op basis waarvan voor de brandweer en nadere hulpverleningsdiensten meer duidelijkheid wordt geboden over de lading die de schepen in het kanaal met zich meevoeren. Daardoor kan bij calamiteiten effectiever en snellere hulpverlening tot stand komen, Bewoners van Nieuw-Vossemeer ervaren bij tijd en wijle stankoverlast als gevolg van passerende schepen die juist ter hoogte van het dorp luiken openen ter beluchting.

Ad 2 Brandveiligheid

Preventie

De regionaal georganiseerde brandweer zet zich volop in op preventie van brand. Het accent is verlegd van brand blussen naar brand voorkómen. Dit gebeurt door het geven van voorlichting en het houden van toezicht. De komende jaren zal steeds intensiever worden aangedrongen op een verhoging van de brandveiligheid in en om de woning door de bewoners zelf. Deze brandveiligheid kan vaak al essentieel worden verhoogd door het simpel ophangen van rookmelders. Daarnaast voert de brandweer zogenaamde Home Safety Checks uit. Samenwerking met woningbouwcorporaties wordt gezocht om ook sociale woningbouwcomplexen brandveiliger te maken.

Controle en handhaving in het kader van brandveiligheid in de gemeente wordt integraal uitgevoerd door de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant. In voorkomende gevallen is daarbij ook het team Toezicht en Handhaving van de gemeente betrokken, die daarbij dan een initiërende en coördinerende functie vervult. Daarnaast adviseert de Veiligheidsregio, meer in het bijzonder de regionale brandweer, de gemeente bij de beoordeling van bouwplannen op brandpreventief gebied. Daartoe is een preventist gestationeerd op het gemeentehuis.

Een van de instrumenten gericht op preventie van brand is de sinds enkele jaren ingevoerde plicht om voor verblijfsgebouwen een zogenaamde gebruiksvergunning te hebben. Deze worden van gemeentewege afgegeven nadat een brandveiligheidsonderzoek heeft plaatsgevonden. Inmiddels is deze gebruiksvergunning onderdeel van de sinds 2010 ingevoerde omgevingsvergunning.

Repressie

Het aantal branden in de gemeente is *in 2010 ten opzichte van 2008 met circa 20% gedaald (45 t.o. 56)*. Een verklaring is hiervoor moeilijk te geven; jaarlijks fluctueert het aantal branden, zonder dat er gelijk sprake is van een trend. De uitruktijd van de brandweer in Steenberg en ligt slechts in 8% buiten de landelijke normtijd bij zogenaamde prio(riteit) 1 meldingen. Dit valt binnen de gestelde marges. In het gemeentelijk brandweerbeleidsplan is overigens bepaald dat de normtijden in met name het buitengebied hoger liggen dan de veelal geldende 8 minuten, namelijk een aanrijtijd van 15 minuten.

Overschrijdingen van de normtijd is veelal een gevolg van verkeersintensiteit en -situatie en de relatief grote afstanden die soms overbrugd moeten worden, maar in een heel enkel geval ook met de opkomsttijd van vrijwilligers.

Ad 3 Risico- en crisisbeheersing; preparatie (planvorming) en repressie

Op het gebied van risico- en crisisbeheersing staat de komende jaren veel te gebeuren. In 2010 is namelijk de Wet op de veiligheidsregio's in werking getreden. In de Wet op de veiligheidsregio's worden eisen gesteld aan de crisisbeheersing en de crisisbeheersingsorganisatie. Hierin is bijvoorbeeld de verplichting opgenomen om een regionaal crisisplan op te stellen en te implementeren en zijn opkomsttijden voor diverse staven en functionarissen vastgelegd. Het doel hiervan is de crisisbeheersingsorganisatie te professionaliseren.

Acties die bijdragen aan het realiseren van de streefsituatie 2016 (onderstaande acties zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid)

Veiligheidsthema: Verkeersveiligheid

- Deelnemen aan samenwerkingsverbanden
- Fysieke verkeersmaatregelen
- Uitvoering educatie- en voorlichtingsprojecten
- Toezicht en handhaving parkeer/verkeersoverlast (BOA's)

Veiligheidsthema: Brandveiligheid

- Pro-actie en preventie brandveiligheid ("Veiligheid voorop")
- Toezicht en handhaving brandveiligheid

Veiligheidsthema: Risico- en crisisbeheersing

- Implementatie Regionaal Crisisplan en lokale draaiboeken
- Opleidingen, Trainingen en Oefeningen (OTO)
- Actualiseren/beheer risico-inventarisatie en risicokaart
- Uitvoering Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI)

4.5 Integriteit en veiligheid

Het beleidsterrein Integriteit en veiligheid bundelt de bedreigingen rond radicalisering en terrorisme, georganiseerde criminaliteit en non-integer bestuurlijk handelen. Dit terrein is zo genoemd omdat deze bedreigingen de grondvesten van de maatschappij kunnen aantasten. Ze bedreigen de integriteit van onze samenleving.

Het veiligheidsveld 'Integriteit en veiligheid' bestaat uit vijf thema's:

1 Polarisatie en radicalisering

2 Terrorisme

3 Organisatiecriminaliteit

4 Georganiseerde criminaliteit

5 Integriteit van het lokaal bestuur en ambtelijke organisatie

Ad 1 Polarisatie en radicalisering

Momenteel zijn er geen signalen dat er in Steenbergen sprake is van polarisatie en radicalisering. Onder polarisatie wordt verstaan een bewust creëren of verscherpen van tegenstellingen tussen groepen mensen gericht op een groeiend wederzijds wantrouwen, vaak met gebruikmaking van demoniseren van één of meer groepen.

Radicalisering is het nastreven en/of ondersteunen van diep ingrijpende veranderingen in de samenleving, die een gevaar kunnen opleveren voor de democratische rechtsorde (doel), eventueel met het hanteren van ondemocratische methodes (middel), die afbreuk kunnen doen aan het functioneren van de democratische rechtsorde (effect). Radicalisme wordt ook wel omschreven als de bereidheid om de uiterste consequentie uit een denkwijze te aanvaarden en in daden om te zetten.

Ad 2 Terrorisme

Er is geen reële reden om aan te nemen dat er in Steenbergen een verhoogde terroristische dreiging is. Onze gemeente telt geen zogenaamde A-locaties, waarbij de letter A staat voor alertering.

Dergelijke A-locaties worden benoemd op basis van door de Nationaal Coördinator

Terrorismebestrijding aangeleverde criteria:

- Er kunnen door een aanslag veel menselijke slachtoffers vallen.
- Van groot ('vitaal') belang voor de bedrijfscontinuïteit/dienstverlening van een bepaalde sector.
- Vertegenwoordigen een bepaalde symboolwaarde.
- Objecten die extra beveiligingsmaatregelen behoeven bij een verhoogde dreiging.

Ad 3 Organisatiecriminaliteit

Bij organisatiecriminaliteit gaat het om informatie over ondernemers die over de schreef gaan of over lokale branches waarin organisatiecriminaliteit vaak voorkomt. Voorbeelden zijn bedrijven die met illegale vreemdelingen werken, het witwassen van zwart geld of andere vormen van belastingontduiking en fraude door ondernemers. Er is momenteel geen (gevalideerde) informatie bekend over het aantal en typen organisatiecriminaliteit in de gemeente Steenbergen.

Ad 4 Georganiseerde criminaliteit

Volgens schattingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gaat er jaarlijks 20 miljard euro om in de georganiseerde criminaliteit. Vooral in de vastgoedbranche, wapenhandel, hennepteelt en mensenhandel maken louche zaakjes hoge winstmarges. Er is geen (gevalideerde) informatie bekend over welke type georganiseerde criminaliteit eventueel in Steenbergen aanwezig is. Ook zijn binnen de gemeente Steenbergen momenteel geen criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) bekend. Dat neemt niet weg dat alertheid geboden is. De ontwikkelingen in de regio - en nationaal - met betrekking tot enkele motorclubs heeft de aandacht. Het gaat dan om de zogenaamde '1% motorclubs'. Dat zijn motorclubs die door hun activiteiten of leden in hoge mate doordrongen zijn van - en betrokken zijn bij - criminaliteit. Vermoedens bestaan dat een dergelijke club zich recent heeft gevestigd in Dinteloord.

In 2008 zijn nieuwe stappen gezet om de georganiseerde criminaliteit strafrechtelijk, bestuurlijk en fiscaal aan te pakken. Er zijn 10 regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) ingesteld waarin gemeenten samen met het Openbaar Ministerie, de politie, de belastingdienst, de FIOD-ECD en de Sociale Inlichtingen- en opsporingsdienst samenwerken aan het uitkleden van malafide handelaars.

Het RIEC heeft primair de taak de informatiepositie van het lokale bestuur te versterken ten behoeve van de integrale aanpak van georganiseerde misdaad. Het RIEC vormt een shared-service-organisatie voor bestuursorganen als het gaat om capaciteit en expertise over bestuurlijke maatregelen. Ook richt het RIEC zich op intensivering van informatie-uitwisseling tussen alle convenantpartners. Daarnaast faciliteert zij de onderlinge afstemming van strafrechtelijk en bestuurlijk handhavend optreden op regionaal niveau.

Hiernaast is het belangrijk om als gemeente preventief beleid op te stellen, zodat bij eventuele incidenten duidelijk en daadkrachtig opgetreden kan worden. De Wet BIBOB (Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) verruimt de mogelijkheden van bestuursorganen om het ongewild faciliteren van criminele activiteiten te voorkomen. Vanaf 1 juni 2003 geldt in dit verband een extra weigering- en intrekkinggrond bij het verlenen van bepaalde vergunningen en subsidies. Ook op aanbestedingen is de Wet BIBOB van toepassing. De gemeente Steenbergen heeft BIBOB-beleid vastgesteld ter zake bouwvergunningen, horecaverunningen en milieuvergunningen.

Ad 5 Integriteit van het lokaal bestuur en ambtelijke organisatie

Het begrip integriteit staat al enige jaren flink in de belangstelling. Iedereen kent wel voorbeelden van fraudes, streekpenningen, het bevoordelen van bekenden bij het gunnen van een stuk grond, het gebruik van dienstauto's voor privéreisjes of de discussies rondom het aannemen van geschenken en snoepreisjes. De overheid heeft dit serieus opgepakt en onder andere bepaald dat elke gemeente zowel voor het bestuur als voor de medewerkers een zogenaamde gedragscode op moet stellen. Voor medewerkers en bestuur van Steenbergen is er een gedragscode. In maart 2006 is in de Ambtenarenwet bepaald (artikel 125 quinquies) dat iedere ambtenaar verplicht een ambtseed of -belofte af moet leggen. Aan deze verplichting is voldaan.

Acties die bijdragen aan het realiseren van de streefsituatie 2016

(Onderstaande acties zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsbeleid)

Veiligheidsthema: Organisatiecriminaliteit

- Wet Bibob toepassen

Veiligheidsthema: Georganiseerde criminaliteit

- Wet Bibob toepassen
- Aansluiting bij bestuurlijke aanpak hennepkwekerijen
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

Veiligheidsthema: Integriteit van het lokaal bestuur

- Integriteitverklaringen
- Gedragscode voor burgemeester, wethouders en raadsleden
- Gedragscode voor ambtenaren (ambtseed/belofte)
- Vertrouwenspersoon voor ambtenaren

Hoofdstuk 5 Prioriteiten

Het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Steenbergen beperkt zich tot die thema's die de komende jaren een extra impuls nodig hebben. Ten aanzien van de keuzes van de inhoudelijke thema's wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de landelijke en regionale ontwikkelingen en trends.

In dit hoofdstuk zijn de prioriteiten van het Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 van de gemeente Steenbergen benoemd.

De ervaring leert dat effectief beleid gebaat is bij het maken van keuzes. Niet ieder veiligheidsthema kan, vooral gezien de beperkte financiële middelen, met evenveel aandacht worden aangepakt; niet elke ambitie kan worden gehaald. Het is daarom van belang de belangrijkste, meest urgente veiligheidsthema's te kiezen en deze met extra aandacht en inzet aan te pakken. Dit wil niet zeggen dat de andere thema's geen aandacht krijgen. De aanpak van criminaliteit en onveiligheid is immers onderdeel van lijnwerkzaamheden van verschillende afdelingen en organisaties. Deze werkzaamheden hoeven echter niet in het integraal veiligheidsbeleid te worden beschreven. Het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Steenbergen beperkt zich tot die thema's die de komende jaren een extra impuls nodig hebben. Ten aanzien van de keuzes van de inhoudelijke thema's wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de landelijke en regionale ontwikkelingen en trends.

Voor het Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 van de gemeente Steenbergen zijn de volgende prioriteiten benoemd. De veiligheidsvelden (groen) en de veiligheidsthema's die in Steenbergen de meeste aandacht verdienen zijn in het volgende overzicht schematisch weergegeven. De blauwe thema's verdienen aandacht op basis van ervaringen, de rode op basis van de analyse(s) of wettelijke voorschriften. De gemarkeerde veiligheidsthema's zijn in het Uitvoeringsprogramma IVB 2012-2016 uitgewerkt.

Schema 13: Prioriteiten veiligheidsbeleid 2012-2016

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
Overlast	Winkelgebieden	Individuele jeugdige verdachten, veel- en meerplegers	Verkeersveiligheid	Polarisatie en radicalisering
Onveiligheidsgevoelens en ervaren overlast criminaliteit	Bedrijventerreinen	Overlastgevende jeugdgroepen	Brandveiligheid	Terrorisme
Gewelddelicten (*)	Veilig uitgaan	Alcohol- en drugsgebruik	Risico- en Crisisbeheersing, preparatie (planvorming) en repressie	Organisatie-criminaliteit
Vermogensdelicten	Veilig recreëren	Vernielingen/ vandalisme		Georganiseerde criminaliteit
Kwaliteit woonomgeving/ tegengaan verloedering	Evenementen en veiligheid	Veilige School		Integriteit van het lokaal bestuur
		12-minners		

*) indien zich in de gemeente een ernstig gewelddelict voordoet dan zal de politie de hoogste prioriteit geven aan het oplossen van dat misdrijf en het opsporen van de daders. Dit kan effect hebben op de prioritering van vermogensdelicten

Bijlage 1 Lijst van afkortingen

AOV/26	De ambtenaren openbare orde en veiligheid in de gemeenten behorende tot de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
APV	Algemene plaatselijke verordening
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BIBOB	De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BOA	Bijzondere opsporingsambtenaar
B&W	Burgemeester en wethouders
CSV	Criminele Samenwerkingsverbanden
FIOD-ECD	Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst - economische controledienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GS/26	De gemeentesecretarissen van de gemeenten in de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
IVB (2012-2016)	de kadernota Integraal Veiligheidsbeleid (2012-2016)
JCO	Justitieel Casus Overleg
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KVW	(politie)Keurmerk veilig wonen
OM	Openbaar Ministerie
OTO	Opleidings-, training- en oefentrajecten
RIEC	Regionaal Informatie- en expertisecentrum
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

Bijlage 2 Werkgroep Kernbeleid Veiligheid

samenstelling

William Dircken	vestigingsmanager Steenbergen bij Stadlander
Raymond Been	jongerenwerker van de gemeente Steenbergen
Madeleine de Jong	gebiedsconsulente bij Stadlander
Johan Brouwer	namens de Werkgroep Ouderen en de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning
John van den Hof	ambtenaar openbare orde en veiligheid (voorzitter)
Peter Jobse	teamchef politie Mark & Dintel
Tinus de Jong	inwoner van Steenbergen
Philip Martens	namens de gezamenlijke dorpsraden
Eduard Tonissen	namens het ondernemersplatform Steenbergen (OPS)
Marc Tonissen	voorzitter afd. Groot Steenbergen van Kon. Horeca Ned.
Mark van der Kaap	namens brandweercluster Mark en Dintel
Madelon van Vliet	beleidsmedewerkster jeugd bij de gemeente Steenbergen
Bert van Drunen	hoofd van de gemeentelijke afdeling Realisatie & Beheer